



2024/1106

17.4.2024

UREDBA (EU) 2024/1106 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. aprila 2024

**o spremembi uredb (EU) št. 1227/2011 in (EU) 2019/942 v zvezi z izboljšanjem zaščite Unije pred
tržno manipulacijo na veleprodajnem energetskem trgu**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za odprto in pošteno konkurenco na notranjih trgih električne energije in plina ter zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za udeležence na trgu morajo biti veleprodajni energetski trgi celoviti in pregledni. Z Uredbo (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je vzpostavljen celovit okvir za doseg tega cilja. Za okrepitev zaupanja javnosti v delujoče veleprodajne energetske trge in učinkovito zaščito Unije pred zlorabami trga bi bilo treba Uredbo (EU) št. 1227/2011 spremeniti, da se zagotovi nadaljnja preglednost in povečajo zmogljivosti spremljanja, s čimer se prispeva k stabilizaciji cen energije in varstvu potrošnikov, ter zagotovita učinkovitejše preiskovanje in izvrševanje v zvezi z morebitnimi čezmejnimi primeri zlorabe trga, tako da se odpravijo pomanjkljivosti, ugotovljene v sedanjem okviru.
- (2) Finančni instrumenti, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti na področju energije, s katerimi se trguje na veleprodajnih energetskih trgih, so vse pomembnejši. Zaradi vse tesnejše povezave med finančnimi trgi in veleprodajnimi energetskimi trgi bi bilo treba Uredbo (EU) št. 1227/2011 bolje uskladiti z zakonodajo Unije o finančnih trgih, kot je Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, vključno glede opredelitev tržne manipulacije in notranjih informacij. Zato bi bilo treba opredelitev tržne manipulacije v Uredbi (EU) št. 1227/2011 spremeniti, da bi bila usklajena s členom 12 Uredbe (EU) št. 596/2014. V ta namen bi bilo treba opredelitev tržne manipulacije iz Uredbe (EU) št. 1227/2011 spremeniti tako, da bi zajemala sklenitev posla ali izdajo, spremembo ali preklic kakršnega koli naročila za trgovanje, pa tudi vsako drugo ravnanje v zvezi z veleprodajnimi energetskimi proizvodi, ki daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče signale o ponudbi veleprodajnih energetskih proizvodov, povpraševanju po njih ali njihovi ceni; s pomočjo ene osebe ali s sodelovanjem več oseb zagotavlja ali bi lahko zagotavljalo umetno raven cene enega ali več veleprodajnih energetskih proizvodov ali uporablja fiktivno sredstvo ali katero koli drugo obliko prevare ali zvijače, ki daje ali bi lahko dajala napačne ali zavajajoče signale o ponudbi, povpraševanju ali ceni veleprodajnih energetskih proizvodov. V zvezi s tem bi moral pojem vsakega drugega ravnanja v zvezi z veleprodajnimi energetskimi proizvodi zaradi uskladitve z Uredbo (EU) št. 596/2014 med drugim vključevati ukrepe, kot so na primer kopičenje kvot, vzbujanje lažnega vtisa o obsegu trgovanja in zagon trenda.

⁽¹⁾ UL C 293, 18.8.2023, str. 138.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 29. februarja 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 18. marca 2024.

⁽³⁾ Uredba (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o celovitosti in preglednosti energetskega trga na debelo (UL L 326, 8.12.2011, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL L 173, 12.6.2014, str. 1).

- (3) Spremeniti bi bilo treba tudi opredelitev notranjih informacij, da se uskladi z Uredbo (EU) št. 596/2014. Zlasti kadar notranja informacija zadeva proces, ki poteka v več fazah, je mogoče vsako od faz (kot tudi celotni proces) opredeliti kot notranjo informacijo. Vmesna faza pri daljšem procesu bi lahko zajemala niz posebnih okoliščin ali poseben dogodek, ki obstaja ali za katerega obstaja realna možnost, da bo nastal, upoštevajoč celovito oceno dejavnikov, ki so že na voljo. Vendar se tega ne bi smelo razlagati, kot da je treba upoštevati, v kolikšnem obsegu ta niz okoliščin ali ta dogodek vpliva na cene zadevnih veleprodajnih energetskega proizvodov. Za vmesno fazo bi bilo treba šteti, da je notranja informacija, če sama po sebi izpolnjuje merila za notranjo informacijo, določena v tej uredbi.
- (4) Ta uredba ne posega v uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾, (EU) št. 596/2014 in (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾ ter Direktivo 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾, pa tudi ne v uporabo konkurenčnega prava Unije za prakse, ki jih zajema ta uredba.
- (5) Izmenjava informacij med nacionalnimi regulativnimi organi in pristojnimi finančnimi organi držav članic je osrednji vidik sodelovanja in odkrivanja morebitnih kršitev te uredbe, ki zadevajo veleprodajne energetske trge in finančne trge. Glede na izmenjavo informacij med pristojnimi organi na podlagi Uredbe (EU) št. 596/2014 na nacionalni ravni bi morali nacionalni regulativni organi ustrezne informacije, ki jih prejmejo, deliti s pristojnimi finančnimi organi držav članic in nacionalnimi organi za konkurenco.
- (6) Kadar informacije, ki se izmenjujejo z Agencijo Evropske unije za sodelovanje energetskega regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: agencija), s komercialnega ali varnostnega vidika niso ali niso več občutljive, bi morala imeti agencija možnost, da te informacije da na voljo udeležencem na trgu in širši javnosti na dostopen način ter tako prispeva k poglobljenemu znanju o veleprodajnih energetskega trgih. To bi moralo vključevati možnost, da agencija v skladu z veljavnim pravom o varstvu podatkov objavi zbirne informacije o organiziranih mestih trgovanja, platformah za notranje informacije (IIP) in registriranih mehanizmih poročanja (RRM), da se izboljša preglednost veleprodajnih energetskega trgov, če to ne izkrivlja konkurence na teh energetskega trgih.
- (7) Kadar informacije, ki se izmenjujejo z agencijo, s komercialnega vidika niso oziroma niso več občutljive, bi morala imeti agencija možnost, da svojo podatkovno zbirko poslovno neobčutljivih informacij da na razpolago za znanstvene namene, ob upoštevanju zahtev glede zaupnosti, ter tako prispeva k poglobljenemu znanju o veleprodajnih energetskega trgih. S tem naj bi pomagala vzpostaviti zaupanje v delovanje veleprodajnih energetskega trgov in podpirati razvoj znanja o njihovem delovanju. Agencija bi morala pripraviti in javno objaviti pravila o tem, kako namerava te informacije dati na voljo na pošten in pregleden način za znanstvene namene in namene preglednosti.
- (8) Da bi agencija še povečala preglednost veleprodajnih energetskega trgov Unije in prispevala k skupni strategiji Unije o energetskega podatkih, bi morala vzpostaviti in vzdrževati digitalni referenčni center, ki vsebuje podatke o veleprodajnih energetskega trgih Unije (v nadaljnjem besedilu: referenčni center). V njem bi morala agencija na uporabniku prijazen način objaviti dele informacij, ki jih zbira na podlagi te uredbe, vključno z informacijami v zvezi s trgovanjem z veleprodajnimi energetskega pogodbami, s katerimi se trguje na prostem trgu, pogodbami o nakupu električne energije in pogodbami na razliko. Za vse podatke, objavljene v referenčnem centru, bi se morala uporabljati ta uredba in veljavno pravo o varstvu podatkov.
- (9) Organizirana mesta trgovanja, na katerih se izvajajo dejavnosti trgovanja z veleprodajnimi energetskega proizvodi, ki so finančni instrumenti, kakor so opredeljeni v členu 4(1), točka 15, Direktive 2014/65/EU, bi morala imeti ustrezno dovoljenje na podlagi zahtev iz navedene direktive.
- (10) Uporaba tehnologije trgovanja se je v zadnjem desetletju znatno razvila in se na veleprodajnih energetskega trgih vse bolj uporablja. Številni udeleženci na trgu uporabljajo algoritemsko trgovanje in visokofrekvenčne algoritemske tehnike z minimalnim človeškim posredovanjem ali brez njega. Tveganja, ki izhajajo iz teh praks, bi bilo treba obravnavati v okviru Uredbe (EU) št. 1227/2011.

⁽⁵⁾ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 173, 12.6.2014, str. 84).

⁽⁷⁾ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

- (11) Izpolnjevanje obveznosti poročanja iz Uredbe (EU) št. 1227/2011 in kakovost podatkov, ki jih prejme agencija, sta izjemnega pomena, da se zagotovita učinkovito spremljanje in odkrivanje morebitnih kršitev ter se doseže cilj navedene uredbe. Nedoslednosti glede kakovosti, oblikovanja, zanesljivosti in stroškov trgovnih podatkov negativno vplivajo na preglednost, varstvo potrošnikov in tržno učinkovitost. Da lahko agencija učinkovito izvaja svoje naloge in funkcije, je bistveno, da so informacije, ki jih prejme, natančne in popolne.
- (12) Za boljše spremljanje veleprodajnega energetskega trga, ki ga izvaja agencija, in popolnejše zbiranje podatkov je treba sedanji sistem poročanja izboljšati. Zbrane podatke bi bilo treba razširiti, da se odpravijo vrzeli v zbiranju podatkov, vključevati pa bi morali spojene trge, nove izravnalne trge, pogodbe za izravnalne trge, dodeljeno prenosno zmogljivost in proizvode, ki bi jih bilo mogoče dobaviti v Uniji. Treba bi bilo zahtevati, da organizirana mesta trgovanja dajo agenciji na voljo podatke v zvezi s knjigo naročil ali ji na zahtevo brez odlašanja omogočijo dostop do nje. Ponudnike knjig naročil bi bilo treba določiti tudi kot osebe, ki se poklicno dogovarjajo o transakcijah, pri čemer morajo spremljati domnevne kršitve te uredbe in o njih poročati.
- (13) Obveznosti poročanja za udeležence na trgu bi bilo treba čim bolj zmanjšati, tako da bi se zahtevane informacije ali njihovi deli po možnosti zbirali iz obstoječih virov. Udeležencem na trgu ni enostavno evidentirati ali sporočiti podatkov o organiziranih mestih trgovanja, zato bi morala ustrezna organizirana mesta trgovanja ali tretje osebe, ki delujejo v njihovem imenu, te podatke dati na voljo agenciji.
- (14) Vsaka obdelava osebnih podatkov v okviru te uredbe, kot sta izmenjava ali prenos osebnih podatkov med ustreznimi nacionalnimi organi in poročanje nacionalnih regulativnih organov, bi morala potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾, vsaka izmenjava ali prenos informacij s strani agencije pa bi moralo potekati v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾.
- (15) IIP bi morale imeti pomembno vlogo pri učinkovitem razkrivanju notranjih informacij. Razkritje notranjih informacij na namenskih IIP bi moralo biti obvezno, da se omogoči enostaven dostop do informacij in poveča preglednost. Udeleženci na trgu lahko za razkritje notranjih informacij, vendar le kot dopolnilo slednjemu, še naprej uporabljajo druge kanale, vključno s spletnimi mesti udeležencev na trgu. Za zagotovitev zaupanja v IIP bi bilo treba tem platformam izdati dovoljenje in jih registrirati na podlagi te uredbe, IIP, vključno s tistimi, ki jih je agencija registrirala na podlagi člena 11 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1348/2014 ⁽¹⁰⁾, bi morale izpolnjevati zahteve za izdajo dovoljenja in biti skladne s pravom o varstvu podatkov. Agencija bi morala biti pooblaščenca, da v nekaterih primerih tako dovoljenje odvzame, pri čemer upošteva postopkovna jamstva iz člena 14(6), (7) in (8) Uredbe (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾. Odvzem dovoljenja subjektu ne bi smel preprečiti, da kot IIP pri agenciji zaprosi za novo dovoljenje. IIP, ki jih je agencija registrirala na podlagi Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014 in so vključene na njen seznam IIP, bi bilo treba dovoliti, da še naprej delujejo, dokler agencija ne sprejme odločitve o izdaji dovoljenja na podlagi te uredbe. IIP bi morale imeti vzpostavljene mehanizme, ki omogočajo hitro in učinkovito preverjanje poročil o notranjih informacijah. V razvoj takih mehanizmov lahko vključijo udeležence na trgu.
- (16) Za racionalizacijo in učinkovitejše sporočanje podatkov agenciji bi bilo treba informacije zagotavljati prek RRM, za delovanje slednjih pa bi morala agencija izdati dovoljenje na podlagi te uredbe. RRM, vključno s tistimi, ki jih je agencija registrirala na podlagi člena 11 Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, bi morali izpolnjevati zahteve za izdajo dovoljenja in biti skladni s pravom o varstvu podatkov. Agencija bi morala voditi register RRM, ki jim je izdala dovoljenje. Agencija bi morala biti pooblaščenca, da v nekaterih primerih tako dovoljenje odvzame, pri čemer upošteva postopkovne zaščitne ukrepe iz člena 14(6) (7) in (8) Uredbe (EU) 2019/942. Odvzem dovoljenja subjektu ne bi smel preprečiti, da kot RRM pri agenciji zaprosi za novo dovoljenje. RRM, ki jih je agencija registrirala na podlagi Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014 in so vključeni na njen seznam RRM, bi bilo treba dovoliti, da še

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

⁽¹⁰⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1348/2014 z dne 17. decembra 2014 o sporočanju podatkov v skladu s členom 8(2) in (6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 363, 18.12.2014, str. 121).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 158, 14.6.2019, str. 22).

naprej delujejo, dokler agencija ne sprejme odločitve o izdaji dovoljenja na podlagi te uredbe. RRM bi morali imeti vzpostavljene mehanizme, ki omogočajo učinkovito preverjanje poročil o transakcijah. V razvoj takih mehanizmov lahko RRM vključijo udeležence na trgu.

- (17) Da bi se olajšalo spremljanje, tako da bi bilo mogoče morebitno trgovanje odkriti na podlagi notranjih informacij, je treba zbiranje notranjih informacij uskladiti s sedanjimi postopki za sporočanje podatkov o trgovanju.
- (18) Osebe, ki se poklicno dogovarjajo o transakcijah ali jih izvajajo, bi morale biti dolžne poročati o sumljivih transakcijah, ki kršijo Uredbo (EU) št. 1227/2011, v zvezi s trgovanjem z notranjimi informacijami in tržno manipulacijo ter bi morale, da bi se povečala možnost sankcioniranja takih kršitev, poročati tudi o sumljivih naročilih in morebitnih kršitvah obveznosti objave notranjih informacij. Ponudnike neposrednega elektronskega dostopa in ponudnike knjig naročil se obravnava kot osebe, ki se poklicno dogovarjajo o transakcijah.
- (19) V Uredbi Komisije (EU) 2015/1222 ⁽¹²⁾ je določena možnost sodelovanja tretjih držav pri enotnem spajanju trgov Unije za dan vnaprej in znotraj dneva v elektroenergetskem sektorju. Ker operater spajanja trgov uporablja poseben algoritem za optimalno ujemanje nakupnih in prodajnih ponudb, se lahko zgodi, da se naročila za trgovanje oddajo v tretji državi, ki sodeluje pri enotnem spajanju trgov Unije za dan vnaprej in znotraj dneva, na koncu pa se sklene pogodba o dobavi električne energije z dobavo v Uniji. Oddaja takih naročil za trgovanje v tretjih državah, ki sodelujejo pri enotnem spajanju trgov Unije za dan vnaprej in znotraj dneva, katere rezultat bi lahko bila dobava v Uniji, bi morala biti zajeta v opredelitvi veleprodajnih energetskih proizvodov na podlagi te uredbe.
- (20) Da bi agencija pridobila natančno, objektivno in zanesljivo oceno cene dobave utekočinjenega zemeljskega plina (UZP) v Unijo, bi morala zbrati vse podatke o trgu UZP, ki so potrebni za dnevno oceno cene UZP in referenčno vrednost UZP. Ocena cene UZP in referenčna vrednost UZP bi morali biti določeni na podlagi vseh transakcij, povezanih z dobavo UZP v Unijo. Agencija bi morala biti pooblaščenca za zbiranje ustreznih podatkov o trgu od vseh udeležencev, ki se ukvarjajo z dobavo UZP v Unijo in ki bi morali svoje podatke o trgu UZP agenciji sporočiti čim bližje realnemu času, kolikor je to tehnično izvedljivo, in sicer po sklenitvi transakcije ali po objavi nakupne ali prodajne ponudbe za sklenitev transakcije. Ocena agencija o ceni cene UZP bi morala zajemati popoln nabor podatkov, vključno s cenami transakcije, pa tudi ponudbe in prodajne cene za dobavo UZP v Unijo. Dnevno objavljane te objektivne ocene cene UZP in razpona, ugotovljenega v primerjavi z drugimi referenčnimi cenami na trgu, v obliki referenčne vrednosti UZP bo udeležencem na trgu omogočilo, da to oceno prostovoljno uporabijo kot referenčno ceno v svojih pogodbah in transakcijah. Ko sta ocena cene UZP in referenčna vrednost UZP določeni, bi lahko postali tudi referenčna stopnja za pogodbe o izvedenih finančnih instrumentih, ki se uporabljajo za zaščito cene UZP ali razlike v ceni med ceno UZP in cenami drugih plinov.
- (21) Prenos nalog in odgovornosti je lahko učinkovit instrument za zmanjšanje podvajanja nalog in spodbujanje sodelovanja, njegov namen pa je zmanjšanje bremena za udeležence na trgu. Zato bi bilo treba zanj zagotoviti jasno pravno podlago. Nacionalni regulativni organi bi morali imeti možnost, da naloge in odgovornosti prenesejo na drug nacionalni regulativni organ ali na agencijo, ob predhodnem soglasju pooblaščenec. Nacionalni regulativni organi bi morali imeti možnost, da uvedejo posebne pogoje in obseg prenosa omejijo na tisto, kar je potrebno za učinkovit nadzor čezmejnih udeležencev ali skupin na trgu. Za prenos bi moralo veljati načelo, da se pristojnost dodeli organu, ki je najprimernejši za ukrepanje na tem področju.
- (22) Pravila o opravljanju nalog nacionalnih regulativnih organov in agencije bi morala zagotavljati, da se v največji možni meri preprečijo nasprotja interesov.
- (23) Nujen je enoten in trdnejši okvir za preprečevanje tržne manipulacije in drugih kršitev Uredbe (EU) št. 1227/2011 v državah članicah. Za zagotovitev dosledne uporabe upravnih glob v državah članicah za kršitve Uredbe (EU) št. 1227/2011 bi bilo treba navedeno uredbo spremeniti, da se določi seznam upravnih glob in drugih upravnih ukrepov, ki bi morali biti na voljo nacionalnim regulativnim organom, ter seznam meril za določitev višine teh upravnih glob. Predvsem bi moral znesek upravnih glob, ki se lahko naloži v posameznem primeru, biti dovolj visok, da lahko dosega najvišjo raven, določeno v tej uredbi. Vendar ta uredba držav članic ne omejuje pri tem, da za vsak primer posebej določijo nižje upravne globe. Kazni za kršitve Uredbe (EU) št. 1227/2011 bi morale biti sorazmerne, učinkovite in odvračilne ter bi morale odražati vrsto kršitve, pri tem pa bi bilo treba upoštevati načelo

⁽¹²⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24).

ne bis in idem. Pri sprejetju in objavi upravnih glob bi bilo treba spoštovati temeljne pravice, kakor so določene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina). Upravne globe in drugi upravni ukrepi dopolnjujejo sistem učinkovitega kazenskega pregona. Za usklajen nadzor veleprodajnih energetskega trgov je potreben dosleden pristop nacionalnih regulativnih organov. Za izpolnjevanje njihovih nalog je treba nacionalnim regulativnim organom zagotoviti ustrezna sredstva.

- (24) Kadar je udeleženec na trgu, ki nima prebivališča ali sedeža v Uniji, dejaven v Uniji, bi moral imenovati zastopnika v Uniji. Zastopnika bi bilo treba izrecno imenovati s pisnim pooblastilom udeleženca na trgu, s katerim ga ta pooblašča za delovanje v njegovem imenu. Nacionalni regulativni organi in agencija bi morali imeti možnost, da se obrnejo na zastopnika v zvezi z obveznostmi iz te uredbe.
- (25) Doslej so bile za nadzor in izvrševanje dejavnosti na podlagi Uredbe (EU) št. 1227/2011 odgovorne države članice. Zloraba trga je vse pogostejše čezmejne narave in pogosto vpliva na več držav članic. Izvršilni ukrepi zoper čezmejne zlorabe trga lahko prinašajo izzive v zvezi s sodno pristojnostjo za določitev nacionalnega regulativnega organa, ki bi bil najprimernejši za izvedbo zadevne preiskave.
- (26) Z vidika izvršilnih ukrepov so še posebej zahtevni primeri zlorabe trga, ki vključujejo številne čezmejne elemente in udeležence na trgu s sedežem v tretjih državah. Sedanja ureditev nadzora ni primerna za želeno raven povezovanja trgov. Obravnavati je treba neobstoje mehanizma, ki bi zagotovil najboljše možne odločitve glede nadzora v čezmejnih primerih, kadar so za skupno ukrepanje nacionalnih regulativnih organov in agencije trenutno potrebni zapleteni postopki in kadar obstaja mozaik sistemov nadzora. Vzpostaviti je treba učinkovit in uspešen sistem nadzora in preiskav tovrstnih primerov zlorabe trga, ki jih zaradi njihovih značilnosti na ravni Unije ni mogoče obravnavati samo z ukrepi držav članic.
- (27) Preiskovanje kršitev Uredbe (EU) št. 1227/2011 s čezmejno razsežnostjo bi bilo treba izvajati z enotnim postopkom na ravni Unije. Poleg tega je take preiskave lahko bolje izvesti na ravni Unije, saj njihov učinek presega ozemlje ene same države članice. Zaradi zapletenosti čezmejnih primerov in potrebe po zagotovitvi zadostnih virov za take primere je potrebno sodelovanje agencije, zlasti na bolj povezanem veleprodajnem energetskem trgu. Agencija je od začetka veljavnosti Uredbe (EU) št. 1227/2011 pridobila pomembne izkušnje pri spremljanju in zbiranju ustreznih podatkov o veleprodajnih energetskih trgih v Uniji, da bi zagotovila njihovo celovitost in preglednost. Na podlagi teh izkušenj bi morala agencija biti pooblaščenca za izvajanje preiskav za boj proti kršitvam Uredbe (EU) št. 1227/2011, vključno z imenovanjem neodvisnega preiskovalnega uradnika znotraj agencije. Take preiskave bi agencija morala izvajati v sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi in drugimi ustreznimi organi, da bi podprla in dopolnila njihove dejavnosti izvrševanja, ob upoštevanju načela ne bis in idem. Poleg tega bi morali ustrezni nacionalni regulativni organi v okviru preiskave, ki jo izvaja agencija, po potrebi med seboj sodelovati pri zagotavljanju pomoči agenciji. Agencija bi morala imeti možnost, da pri izvajanju svojih pooblastil po potrebi prednostno obravnava primere z največjim čezmejnimi učinkom.
- (28) Agencija bi morala za izpolnitev novih obveznosti, ki so ji bile dodeljene, zlasti tistih, ki se nanašajo na okrepljena preiskovalna pooblastila v čezmejnih primerih, imeti zadostne vire, vključno s potrebnim osebjem.
- (29) Glavno merilo za ugotavljanje, ali ima primer čezmejno razsežnost, se nanaša na dobavo veleprodajnih energetskih proizvodov v določenem številu držav članic. Vendar iz tehničnih razlogov obstajajo primeri, v katerih ni mogoče ugotoviti geografske lokacije dobave veleprodajnih energetskih proizvodov. Kadar se na primer dobava veleprodajnih energetskih proizvodov opravi na trgovalnem območju, ki zajema ozemlje ali del ozemlja vsaj dveh držav članic na veleprodajnih trgih z električno energijo znotraj dneva in za dan vnaprej, ali se zanjo domneva, da se bo opravila na takem območju, ni mogoče ugotoviti natančnega kraja te dobave znotraj tega območja. Enako velja za dobavo veleprodajnih energetskih proizvodov, ki poteka na območjih izravnave odstopanj za plin, ki zajemajo ozemlje ali del ozemlja vsaj dveh držav članic, ali se zanjo domneva, da poteka na takih območjih. Da se zagotovi, da agencija deluje v pravih čezmejnih primerih in ne v primerih, ki imajo izključno nacionalno razsežnost, bi bilo treba dobavo veleprodajnih energetskih proizvodov znotraj trgovalnega območja ali območja izravnave, ki zajema ozemlje vsaj dveh držav članic, šteti za dobavo v eni sami državi članici. Vendar bi morali zadevni nacionalni regulativni organi ohraniti pravico, da zaprosijo za sodelovanje agencije v primerih s čezmejnimi elementi na podlagi te uredbe, pa tudi pravico do ugovora na podlagi te uredbe.

- (30) Agencija bi morala biti pooblaščenca za izvedbo vseh potrebnih preiskav z izvajanjem inšpekcijskih pregledov na kraju samem, z jemanjem izjav in izdajanjem zahtev po informacijah – z enostavnim zahtevkom ali z odločitvijo – preiskovanim osebam, kadar imajo domnevne kršitve Uredbe (EU) št. 1227/2011 jasno čezmejno razsežnost. Zaradi zagotavljanja učinkovitosti inšpekcijskih pregledov na kraju samem bi morali biti uradniki in druge osebe, ki jih agencija pooblasti ali imenuje za izvedbo inšpekcijskega pregleda, pooblaščenca za vstop v poslovne prostore, v katerih bi bila lahko shranjena poslovna dokumentacija, ter v zasebne prostore direktorjev, vodstvenih delavcev ali drugih članov osebja podjetij, ki jih preiskava zadeva. Vendar bi morala biti vsaka preiskava zasebnih prostorov med inšpekcijskimi pregledi na kraju samem mogoča le na podlagi obrazložene odločitve agencije in predhodne odobritve nacionalnega sodnega organa.
- (31) Agencija bi morala pri izvajanju inšpekcijskih pregledov na kraju samem in izdajanju zahtev po informacijah preiskovanim osebam tesno in dejavno sodelovati z ustreznimi nacionalnimi regulativnimi organi, ti pa bi morali agenciji zagotoviti potrebno pomoč, tudi kadar oseba odkloni inšpekcijski pregled na kraju samem ali ne želi predložiti zahtevanih informacij. Poleg tega bi morali biti uradniki agencije in druge osebe, ki jih agencija pooblasti za izvedbo inšpekcijskega pregleda na kraju samem, pooblaščenca za zapečatenje poslovnih prostorov za čas izvajanja inšpekcijskega pregleda na kraju samem. Pečati se običajno ne bi smeli namestiti za več kot 72 ur, razen v ustrezno utemeljenih primerih. Poleg tega bi morali biti uradniki, ki izvajajo inšpekcijske preglede na kraju samem, pooblaščenca za zahtevanje vseh informacij v zvezi s predmetom in namenom inšpekcijskega pregleda na kraju samem.
- (32) Agencija bi morala biti pooblaščenca za nalaganje periodičnih denarnih kazni, da se zagotovi skladnost z njenimi odločitvami v zvezi z inšpekcijskimi pregledi na kraju samem in zahtevami po informacijah, sprejetimi v okviru čezmejne preiskave. Vendar pa agencija ne bi smela biti pooblaščenca za izrekanje glob. Vse periodične denarne kazni, ki jih agencija naloži, bi morale biti sorazmerne, učinkovite in odvračilne ter zagotavljati učinkovite čezmejne preiskave. Pomembno je, da se dosledno spoštujejo postopkovna jamstva in temeljne pravice oseb, ki jih agencija preiskuje. Vsi ukrepi agencije bi morali biti sorazmerni ter zagotavljati ustrezen postopek in pravico osebe do obrambe. Varovati bi bilo treba zaupnost informacij, ki jih predložijo preiskovane osebe, in te informacije izmenjevati v skladu z veljavnimi pravili Unije o varstvu podatkov.
- (33) Agencija bi morala ob zaključku vsake preiskave pripraviti poročilo o preiskavi, ki bi vključevalo njene ugotovitve in vse dokaze, na katerih take ugotovitve temeljijo. Poročilo o preiskavi bi bilo treba predložiti nacionalnim regulativnim organom zadevne države članice oziroma držav članic, ki bi morali brez poseganja v svojo izključno pristojnost za ugotavljanje, ali je bila kršitev storjena, v skladu s to uredbo in nacionalnim pravom sprejeti vse potrebne izvršilne ukrepe, po potrebi pa tudi naložiti globe. Nacionalni regulativni organi bi si morali po najboljših močeh prizadevati, da zagotovijo ustrezno nadaljnje ukrepanje na podlagi poročil agencije o preiskavi.
- (34) Agencija bi morala redno obveščati Evropski parlament in Svet o svojih dejavnostih v zvezi s čezmejnimi preiskavami. V ta namen bi morala agencija Evropskemu parlamentu in Svetu redno predložiti povzetke svojih poročil o preiskavah. Take povzetke bi bilo treba predložiti v zbirni in anonimizirani obliki ter jih obravnavati kot zaupne, med drugim glede na potrebo po zaščiti namena zadevnih čezmejnih preiskav v skladu z Uredbo (ES) št. 1049/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹³⁾.
- (35) Vse odločitve, ki jih agencija sprejme na podlagi te uredbe, bi morale pregledati Sodišče Evropske unije, vključno z odločitvami, s katerimi je agencija naložila periodično denarno kazen. Ta uredba ne posega v pristojnost nacionalnih sodišč, da pregledajo odločitve, ki jih na podlagi te uredbe sprejmejo pristojni nacionalni organi, kot so odobritve nacionalnih sodnih organov v okviru inšpekcijskih pregledov na kraju samem, ki jih izvaja agencija, ali trditve o nepravilnostih v skladu z nacionalnimi pravili o izterjavi periodičnih denarnih kazni.
- (36) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in načela, ki so priznana predvsem v Listini, zlasti pravico do varstva osebnih podatkov, svobodo gospodarske pobude, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sodišča ter pravico, da se za isto kaznivo dejanje kazensko ne preganja ali kaznuje dvakrat, in jo je treba razlagati in uporabljati v skladu s temi pravicami in načeli.

⁽¹³⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43).

- (37) Da bi določili nujne podrobnosti za zagotovitev učinkovitosti te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi s spremembo te uredbe z uskladitvijo ustreznih opredelitev pojmov v primerih, predvidenih v tej uredbi, da bi zagotovila skladnost z drugim ustreznim pravom Unije na področju finančnih storitev in energetike, in posodobitvijo teh opredelitev pojmov z izključnim namenom, da bi upoštevala prihodnji razvoj dogodkov na veleprodajnih energetskih trgih, ter v zvezi z dopolnitvijo te uredbe z določitvijo načinov, na katere morajo IIP in RRM izpolnjevati svoje obveznosti, podrobnosti glede postopka odvzema dovoljenja in postopka urejene zamenjave ter postopkovnih zaščitnih ukrepov, pa tudi z določitvijo – ob upoštevanju nacionalnih posebnosti – minimalnih pragov za prepoznavanje dogodkov, ki bi v primeru objave verjetno bistveno vplivali na cene veleprodajnih energetskih proizvodov. Komisija bi morala pri določanju takih pragov razmisliti o zagotavljanju skladnosti z drugim ustreznim pravom Unije na področju finančnih storitev in energetike. Zlasti je pomembno, da se pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁽¹⁴⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (38) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁵⁾.
- (39) Ker cilja te uredbe, in sicer izboljšane zaščite Unije pred tržno manipulacijo na veleprodajnem energetskem trgu, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe Uredbe (EU) št. 1227/2011

Uredba (EU) št. 1227/2011 se spremeni:

- (1) sklicevanja na uredbi (ES) št. 713/2009 in (ES) št. 714/2009 ter Direktivo 2003/6/ES se nadomestijo z naslednjim:
- (a) sklicevanje na člen 15(1) Uredbe (ES) št. 713/2009 v členu 16(6) se nadomesti s sklicevanjem na člen 22(5) Uredbe (EU) 2019/942;
- (b) sklicevanja na Uredbo (ES) št. 714/2009 v členu 2, točka 1, drugi pododstavek, točka (a), v členu 4(5) in (6), v členu 6(2), točka (d), in v členu 8(6), drugi pododstavek, se nadomestijo s sklicevanji na Uredbo (EU) 2019/943;
- (c) sklicevanja na člen 9 Direktive 2003/6/ES v členu 1(3), prvi pododstavek, in v členu 16(2), drugi pododstavek, se nadomestijo s sklicevanjem na člen 2 Uredbe (EU) št. 596/2014;
- (d) sklicevanje na člen 11 Direktive 2003/6/ES v členu 2, točka 9, se nadomesti s sklicevanjem na člen 22 Uredbe (EU) št. 596/2014;
- (e) sklicevanja na Direktivo 2003/6/ES in na člen 9 navedene direktive v členu 16(3), točka (b), se nadomestijo s sklicevanji na Uredbo (EU) št. 596/2014 oziroma na člen 2 navedene uredbe;

⁽¹⁴⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(2) člen 1 se spremeni:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Ta uredba se uporablja za trgovanje z veleprodajnimi energetske proizvodi. Ne vpliva na uporabo uredb (EU) št. 648/2012 (*), (EU) št. 596/2014 (**) in (EU) št. 600/2014 (***) Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta (****) v zvezi z dejavnostmi, ki vključujejo finančne instrumente, kakor so opredeljeni v členu 4(1), točka 15, Direktive 2014/65/EU, ter na uporabo konkurenčnega prava Unije za prakse, ki jih zajema ta uredba.

(*) Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

(**) Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga (uredba o zlorabi trga) ter razveljavitvi Direktive 2003/6/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter direktiv Komisije 2003/124/ES, 2003/125/ES in 2004/72/ES (UL L 173, 12.6.2014, str. 1).

(***) Uredba (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 173, 12.6.2014, str. 84).

(****) Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

„Agencija, nacionalni regulativni organi, ESMA in pristojni finančni organi držav članic si redno, po možnosti vsako četrtoletje, izmenjujejo ustrezne informacije in podatke o morebitnih kršitvah Uredbe (EU) št. 596/2014 v zvezi z veleprodajnimi energetske proizvodi, ki jih zajema ta uredba.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Upravni odbor agencije zagotavlja, da agencija naloge, ki so ji dodeljene, izvaja na podlagi te uredbe in Uredbe (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta (*), in da zagotovi potrebne vire, tudi človeške, za izpolnjevanje novih obveznosti, ki so ji bile dodeljene.

(*) Uredba (EU) 2019/942 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o ustanovitvi Agencije Evropske unije za sodelovanje energetske regulatorjev (UL L 158, 14.6.2019, str. 22).“;

(3) člen 2 se spremeni:

(a) točka 1 se spremeni:

(i) drugi pododstavek se spremeni:

— točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) informacije, ki jih je treba razkriti v skladu z zakonskimi ali podzakonskimi predpisi na ravni Unije ali nacionalni ravni, pravili trga in pogodbami ali običaji na zadevnem veleprodajnem energetske trgu, če bi te informacije pomembno vplivale na veleprodajne cene energetske proizvodov;“;

— vstavi se naslednja točka:

„(ca) informacije, ki jih posreduje udeleženec na trgu ali druge osebe, ki delujejo v njegovem imenu, ponudniku storitev, ki trguje v imenu udeleženca na trgu, in se nanašajo na odprta naročila veleprodajnih energetske proizvodov udeleženca na trgu ter so natančne in se neposredno ali posredno nanašajo na enega ali več veleprodajnih energetske proizvodov ter“;

(ii) tretji pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Informacija se šteje za natančno, če navaja niz okoliščin, ki že obstajajo ali za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo nastale, ali dogodek, ki je že nastopil ali za katerega se lahko razumno pričakuje, da bo nastopil, in je dovolj natančna, da omogoči oblikovanje sklepov o možnem vplivu tega niza okoliščin ali tega dogodka na cene veleprodajnih energetskega proizvodov. Informacija se lahko šteje za natančno, če se nanaša na daljši proces, ki naj bi povzročil ali povzroči posebno okoliščino ali dogodek, vključno s prihodnjimi okoliščinami ali dogodki, in če se nanaša tudi na vmesno fazo tega procesa, ki je povezana z ustvarjanjem teh prihodnjih okoliščin ali dogodkov ali jih povzroči.

Vmesna faza daljšega procesa se šteje za notranjo informacijo, če sama po sebi izpolnjuje merila za notranje informacije iz prvega pododstavka te točke.

Za namene prvega pododstavka te točke se šteje, da so informacije neposredno ali posredno povezane z veleprodajnimi energetskega proizvodi, če lahko vplivajo na povpraševanje, ponudbo ali cene veleprodajnega energetskega proizvoda ali na pričakovanja glede povpraševanja, ponudbe ali cen veleprodajnega energetskega proizvoda.

Informacije, ki bi v primeru objave verjetno bistveno vplivale na cene veleprodajnih energetskega proizvodov, za namene prvega pododstavka te točke pomeni informacije, ki bi jih razumni udeleženec na trgu verjetno uporabil kot del podlage, na kateri bi sprejel svojo odločitev glede trgovanja z veleprodajnimi energetskega proizvodi;“;

(b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. tržna manipulacija pomeni:

(a) vstop v kakršen koli posel ali izdajo, spremembo ali preklic kakršnega koli naročila za trgovanje ali kakršno koli drugo ravnanje v zvezi z veleprodajnimi energetskega proizvodi:

(i) ki daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče signale o ponudbi veleprodajnih energetskega proizvodov, povpraševanju po njih ali njihovi ceni;

(ii) ki s pomočjo ene osebe ali s sodelovanjem več oseb zagotavlja ali bi lahko zagotovilo umetno raven cene enega ali več veleprodajnih energetskega proizvodov, razen če oseba, ki je vstopila v posel ali izdala naročilo za trgovanje, izkaže, da ima zakonite razloge za tako ravnanje in da je tak posel ali naročilo za trgovanje skladno s sprejeto tržno prakso na zadevnem veleprodajnem energetskega trgu, ali

(iii) pri katerem se uporabi fiktivno sredstvo ali katera koli druga oblika prevare ali zvijače, ki daje ali bi lahko dajala napačne ali zavajajoče signale o ponudbi veleprodajnih energetskega proizvodov, povpraševanju po njih ali njihovi ceni;

(b) razširjanje informacij s sredstvi javnega obveščanja, vključno z internetom, ali z drugimi sredstvi, kar daje ali bi lahko dajalo napačne ali zavajajoče signale o ponudbi, povpraševanju ali veleprodajni ceni energetskega proizvodov, vključno z razširjanjem govoric in napačnih ali zavajajočih novic, kadar je oseba, ki jih je razširjala, vedela ali bi morala vedeti, da so bile informacije napačne ali zavajajoče.

Kadar pride do razširjanja informacij za namene novinarstva ali umetniškega izražanja, je treba takšno razširjanje informacij oceniti ob upoštevanju pravil glede svobode tiska ter svobode izražanja v drugih medijih, razen če:

(i) imajo te osebe neposredno ali posredno korist ali dobiček od razširjanja zadevnih informacij ali

(ii) do razkritja ali razširjanja pride z namenom, da bi zavajali trg glede ponudbe, povpraševanja ali veleprodajne cene energetskega proizvodov;

ali

- (c) posredovanje napačnih ali zavajajočih informacij ali zagotavljanje napačnega ali zavajajočega vhodnega podatka v zvezi z referenčno vrednostjo, kadar je oseba, ki jih je posredovala, vedela ali bi morala vedeti, da so bile informacije napačne ali zavajajoče, ali katero koli drugo ravnanje, ki povzroča manipulacijo izračuna referenčne vrednosti.

Tržna manipulacija lahko pomeni ravnanje pravne osebe ali pa, v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom, fizične osebe, ki sodeluje pri odločanju o izvajanju dejavnosti za račun zadevne pravne osebe;“;

(c) točka 4 se spremeni:

(i) točki (a) in (b) se nadomestita z naslednjim:

- „(a) pogodbe o dobavi električne energije ali zemeljskega plina, vključno z UZP, z dobavo v Uniji, ali pogodbe o dobavi električne energije, ki lahko privedejo do dobave v Uniji zaradi enotnega spajanja trgov za dan vnaprej ali znotraj dneva;
- (b) izvedeni finančni instrumenti za električno energijo ali zemeljski plin, ki so nastali, se je z njimi trgovalo ali so bili dobavljeni v Uniji, ali izvedeni finančni instrumenti za električno energijo, ki lahko privedejo do dobave v Uniji zaradi enotnega spajanja trgov za dan vnaprej ali znotraj dneva;“;

(ii) dodata se naslednji točki:

„(e) pogodbe o skladiščenju električne energije ali zemeljskega plina v Uniji;

(f) izvedeni finančni instrumenti za skladiščenje električne energije ali zemeljskega plina v Uniji;“;

(d) točka 7 se nadomesti z naslednjim:

„7. ‚udeleženec na trgu‘ pomeni vsako osebo, tudi upravljavca prenosnega omrežja, operaterja distribucijskega sistema, upravljavca skladišnega sistema in upravljavca sistema za UZP, ki sklepa posle, vključno z izdajanjem naročil za trgovanje na enem ali več veleprodajnih energetskih trgih;“;

(e) vstavi se naslednja točka:

„8a. ‚oseba, ki se poklicno dogovarja o transakcijah ali jih izvaja‘, pomeni osebo, ki poklicno sprejema in posreduje naročila za transakcije ali izvaja transakcije z veleprodajnimi energetskimi proizvodi;“;

(f) vstavijo se naslednje točke:

„11a. ‚operater distribucijskega sistema‘ pomeni operater distribucijskega sistema, kakor je opredeljen v členu 2, točka 6, Direktive 2009/73/ES in v členu 2, točka 29, Direktive (EU) 2019/944;

11b. ‚operater skladišnega sistema‘ pomeni operater skladišnega sistema, kakor je opredeljen v členu 2, točka 10, Direktive 2009/73/ES ali ‚operater objekta za shranjevanje energije‘, kakor je opredeljen v členu 2, točka 60 Direktive (EU) 2019/944;

11c. ‚operater sistema za UZP‘ pomeni operater sistema za UZP, kakor je opredeljen v členu 2, točka 12, Direktive 2009/73/ES;“;

(g) dodajo se naslednje točke:

„16. ‚registrirani mehanizem poročanja‘ ali ‚RRM‘ pomeni pravno osebo, ki je na podlagi te uredbe pooblaščen za sporočanje ali zagotavljanje storitve sporočanja podrobnosti transakcij, vključno z naročili za trgovanje, in temeljnih podatkov agenciji v lastnem imenu ali v imenu udeležencev na trgu;

17. ‚platforma za notranje informacije‘ ali ‚IIP‘ pomeni osebo, ki je na podlagi te uredbe pooblaščen za zagotavljanje storitve upravljanja platforme za razkritje notranjih informacij in sporočanje razkritih notranjih informacij agenciji v imenu udeležencev na trgu;

18. ‚algoritemsko trgovanje‘ pomeni trgovanje, tudi visokofrekvenčno trgovanje, z veleprodajnimi energetskimi proizvodi, pri katerem računalniški algoritem samodejno določa posamezne parametre naročil za trgovanje, kot so ali naj se naročilo začne izvrševati, čas izvršitve naročila, cena ali količina naročila ali kako upravljati naročilo po prejemu, z omejenim človeškim posredovanjem ali brez njega, in ki ne vključuje nobenega sistema, ki se uporablja samo za usmerjanje naročil na eno ali več organiziranih mest trgovanja ali za obdelavo naročil, pri katerih parametri trgovanja niso določeni, ali za potrjevanje naročil ali obdelavo izvršenih transakcij po trgovanju;

19. „neposredni elektronski dostop“ pomeni ureditev, pri kateri član, udeleženec ali stranka organiziranega mesta trgovanja drugi osebi dovoli, da uporablja njegovo oziroma njeno identifikacijsko kodo, tako da lahko oseba elektronsko posreduje naročila za trgovanje z veleprodajnim energetskega proizvodom neposredno organiziranemu mestu trgovanja, vključno z ureditvami, pri katerih oseba za posredovanje naročil uporablja infrastrukturo informacijske tehnologije člana, udeleženca ali stranke oziroma sistem za dostopanje, ki ga zagotavlja član, udeleženec ali stranka (neposredni dostop do trga), in ureditvami, pri katerih oseba ne uporablja te infrastrukture (sponzorirani dostop);
20. „organizirano mesto trgovanja“ pomeni energetskega borzo, energetskega posrednika, platformo za energijsko zmogljivost ali kateri koli drug sistem ali objekt, v katerem več tretjih oseb kupuje ali prodaja veleprodajne energetske proizvode na način, ki lahko privede do transakcije;
21. „knjiga naročil“ pomeni vse podrobnosti o veleprodajnih energetskih proizvodih, ki se izvajajo na organiziranih mestih trgovanja, vključno z usklajenimi in neusklajenimi naročili ter sistemsko ustvarjenimi naročili in dogodki življenjskega cikla;
22. „referenčna vrednost“ pomeni indeks, kot je opredeljen v členu 3(1), točka 3, Uredbe (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta (*) in na podlagi katerega se določi znesek, ki ga je treba plačati glede na veleprodajni energetski proizvod ali pogodbo v zvezi z njim ali njegovo vrednost;
23. „trgovanje z UZP“ pomeni nakupne ponudbe, prodajne ponudbe ali transakcije za nabavo ali prodajo UZP, med drugim tudi tiste, ki se izvajajo na prostem trgu ali na organiziranem mestu trgovanja:
 - (a) ki določajo dobavo v Uniji;
 - (b) ki imajo za posledico dobavo v Uniji ali
 - (c) v katerih ena od strank UZP ponovno uplini na terminalu v Uniji;
24. „podatki o trgu UZP“ pomeni evidence nakupnih ponudb, prodajnih ponudb ali transakcij za trgovanje z UZP z ustreznimi informacijami;
25. „udeleženec na trgu UZP“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki se ukvarja s trgovanjem z UZP, ne glede na njen kraj pridobitve pravne osebnosti ali stalno prebivališče;
26. „ocena cene UZP“ pomeni določitev dnevne referenčne cene za trgovanje z UZP v skladu z metodologijo, ki jo določi agencija;
27. „referenčna vrednost UZP“ pomeni določitev razpona med dnevno oceno cene UZP in poravnalno ceno za terminske pogodbe za najbližji mesec na TTF, ki jo na dnevni ravni določi ICE Endex Markets B.V.

(*) Uredba (EU) 2016/1011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o indeksih, ki se uporabljajo kot referenčne vrednosti v finančnih instrumentih in finančnih pogodbah ali za merjenje uspešnosti investicijskih skladov, in spremembi direktiv 2008/48/ES in 2014/17/EU ter Uredbe (EU) št. 596/2014 (UL L 171, 29.6.2016, str. 1).“;

(4) v členu 3(1) se doda naslednji pododstavek:

„Za trgovanje na podlagi notranjih informacij se šteje tudi uporaba notranjih informacij pri preklicu ali spremembi naročila ali kateri koli drug ukrep trgovanja v zvezi z veleprodajnim energetskega proizvodom, na katerega se informacije nanašajo, če je bilo naročilo oddano, preden je zadevna oseba imela notranje informacije.“;

(5) člen 4 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Udeleženci na trgu razkrijejo notranje informacije prek IIP. IIP zagotovijo, da se notranje informacije objavijo na način, ki omogoča takojšen dostop do teh informacij, tudi na spletnem mestu ali prek jasnega vmesnika za aplikacijsko programiranje, ter celovito, pravilno in pravočasno oceno teh informacij s strani javnosti.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Objava notranjih informacij, vključno s tistimi v agregatni obliki, je v skladu z Uredbo (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta (*) ali Uredbo (ES) št. 715/2009 in smernicami in kodeksi omrežij, sprejetimi na podlagi navedenih uredb, pomeni njihovo učinkovito, vendar ne nujno pravočasno in javno razkritje v smislu odstavka 1 tega člena.

(*) Uredba (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL L 158, 14.6.2019, str. 54).“;

(c) vstavi se naslednji odstavek:

„4a. Agencija do 8. maja 2025 razvije in upravlja platformo, ki deluje kot sektorska točka elektronskega dostopa za notranje informacije, razkrite na podlagi odstavka 1.“;

(6) vstavi se naslednji člen:

„Člen 4a

Dovoljenja in nadzor platforme za notranje informacije

1. IIP začnejo delovati šele, ko agencija oceni, ali izpolnjujejo zahteve, določene v odstavkih 3, 4 in 5, in jim izda dovoljenje za delovanje. Agencija vzpostavi register IIP, ki jim je izdala dovoljenje na podlagi tega odstavka. Register IIP je javno dostopen in vsebuje informacije o storitvah, za katere so IIP pooblaščen. Agencija redno pregleduje skladnost IIP z odstavki 3, 4 in 5.

2. IIP, ki jih je agencija registrirala na podlagi Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1348/2014 (*) in so vključene na njen seznam IIP, se dovoli, da še naprej delujejo, dokler agencija ne sprejme odločitve o izdaji dovoljenja na podlagi tega člena.

3. IIP ima ustrezne politike in ureditve za javno objavo notranjih informacij, ki se zahteva na podlagi člena 4(1), kolikor je tehnično izvedljivo v realnem času, in pod razumnimi poslovnimi pogoji. Notranje informacije so za vse namene dane na voljo in enostavno dostopne brezplačno, tudi na spletnem mestu ali prek vmesnika za aplikacijsko programiranje. IIP učinkovito in dosledno razširja te informacije na način, ki omogoča takojšen dostop do notranjih informacij na nediskriminacijski podlagi, in v obliki, ki omogoča konsolidacijo notranjih informacij s podobnimi podatki iz drugih virov.

4. Notranje informacije, ki jih objavi IIP na podlagi odstavka 3, odvisno od vrste notranjih informacij vsebujejo vsaj naslednje podrobnosti:

- (a) identifikacijsko oznako sporočila in status dogodka;
- (b) datum in čas objave ter datum in čas začetka in konca dogodka;
- (c) ime in oznako udeleženca na trgu;
- (d) zadevno trgovalno območje ali območje izravnave;
- (e) vrsto informacij, kot so nerazpoložljivost, napoved, dejanska uporaba, ter
- (f) po potrebi:
 - (i) vrsto nerazpoložljivosti in vrsto dogodka;
 - (ii) mersko enoto;
 - (iii) nerazpoložljive, razpoložljive in nameščene ali tehnične zmogljivosti;
 - (iv) kadar nameščena ali tehnična zmogljivost ni na voljo, razlog za nerazpoložljivost;
 - (v) vrsto goriva;
 - (vi) zadevno sredstvo ali enoto in njeno identifikacijsko kodo.

5. IIP vodi in vzdržuje učinkovite upravne ureditve, zasnovane za preprečevanje nasprotij interesov s strankami. Zlasti pa IIP, ki deluje tudi kot organizirano mesto trgovanja ali udeleženec na trgu, vse zbrane notranje informacije obravnava na nediskriminacijski način ter vodi in vzdržuje ustrezne ureditve za ločevanje različnih poslovnih funkcij.

IIP ima vzpostavljene dobre varnostne mehanizme, oblikovane za zagotavljanje varnosti sredstev za prenos notranjih informacij, da bi se zmanjšalo tveganje okvare podatkov in nepooblaščenega dostopa ter preprečilo uhajanje notranjih informacij pred objavo. IIP ohranja ustrezne vire in ima varnostne zmogljivosti, da lahko ponuja in vzdržuje svoje storitve.

IIP ima vzpostavljene mehanizme, s katerimi lahko hitro in učinkovito preverja poročila o notranjih informacijah glede njihove popolnosti, odkriva izpuste in očitne napake ter zahteva predložitev popravljene različice takih poročil.

6. Kadar agencija ugotovi, da je IIP kršila katero koli od zahtev iz odstavkov 1 do 5 tega člena, pred odvzemom dovoljenja na podlagi odstavka 7 tega člena IIP zagotovi ustrezna postopkovna jamstva, vključno s tistimi iz člena 14 (6), (7) in (8) Uredbe (EU) 2019/942.

7. Agencija lahko z odločitvijo odvzame dovoljenje IIP in jo odstrani iz registra, če:

- (a) IIP dovoljenja ne uporabi v 12 mesecih od datuma izdaje dovoljenja, se izrecno odpove dovoljenju ali v zadnjih šestih mesecih ni opravila nobene storitve;
- (b) je IIP dovoljenje pridobila z navajanjem lažnih podatkov ali na kakršen koli drug nezakonit način;
- (c) IIP ne izpolnjuje več zahtev za dovoljenje iz odstavkov 3, 4 in 5;
- (d) IIP ne odpravi kršitve ali
- (e) IIP resno in sistematično krši to uredbo.

Agencija v primeru odločitve iz prvega pododstavka tega odstavka navede pravna sredstva, ki so na voljo na podlagi členov 28 in 29 Uredbe (EU) 2019/942.

IIP, ki ji je agencija odvzela dovoljenje, obvesti vse ustrezne udeležence na trgu in zagotovi urejeno zamenjavo, vključno s prenosom podatkov drugim IIP, ki jih izberejo udeleženci na trgu, in preusmeritvijo tokov poročanja na druge IIP. Agencija določi razumno obdobje najmanj šestih mesecev, da se zagotovi taka urejena zamenjava, v tem obdobju pa IIP zagotavlja neprekinjenost svojih storitev. Lahko pa določi tudi krajše obdobje, če bi nadaljnje delovanje IIP ob upoštevanju resnosti dejstev, ki so privedla do odvzema dovoljenja, lahko ogrozilo pravilno delovanje sistema.

Agencija o vsakršni odločitvi o odvzemu dovoljenja IIP brez nepotrebnega odlašanja uradno obvesti nacionalni regulativni organ v državi članici, v kateri ima IIP sedež, na podlagi prvega pododstavka in o tem obvesti udeležence na trgu.

8. Komisija do 8. maja 2025 za dopolnitev te uredbe sprejme delegirani akt v skladu s členom 20, v katerem določi:

- (a) načine, na katere mora IIP izpolnjevati obveznost glede notranjih informacij iz odstavka 3 tega člena;
- (b) vsebino in vse ustrezne nadaljnje podrobnosti notranjih informacij, objavljenih na podlagi odstavkov 3 in 4 tega člena na način, ki omogoča objavo informacij, zahtevanih v tem členu;
- (c) posebne organizacijske zahteve za izvajanje odstavka 5 tega člena;
- (d) podrobnosti v zvezi s postopkom odvzema dovoljenja IIP iz odstavka 7 tega člena;
- (e) postopkovna jamstva iz odstavka 6 tega člena;
- (f) podrobnosti v zvezi s postopkom urejene zamenjave iz odstavka 7 tega člena;

(g) podrobne ureditve za obveščanje udeležencev na trgu o odločitvi o odvzemu dovoljenja IIP.

(*) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1348/2014 z dne 17. decembra 2014 o sporočanju podatkov v skladu s členom 8(2) in (6) Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (UL L 363, 18.12.2014, str. 121).“;

(7) vstavi se naslednji člen:

„Člen 5a

Algoritemsko trgovanje

1. Udeleženec na trgu, ki se ukvarja z algoritemskim trgovanjem, ima vzpostavljene učinkovite sisteme in nadzor tveganj, ki so primerni za dejavnost, ki jo opravlja, in s katerimi zagotavlja, da so sistemi trgovanja odporni in dovolj zmogljivi, da zanje veljajo ustrezni trgovalni pragovi in omejitve ter da preprečujejo pošiljanje napačnih naročil za trgovanje ali drugo delovanje, ki bi lahko ustvarjalo motnje na trgu ali prispevalo k ustvarjanju motenj. Udeleženec na trgu ima vzpostavljene tudi učinkovite sisteme in nadzor tveganj, s katerimi zagotavlja, da so sistemi trgovanja skladni s to uredbo in pravili organiziranega mesta trgovanja, s katerim je povezan. Poleg tega ima vzpostavljeno učinkovito ureditev neprekinjenega poslovanja, ki zagotavlja poslovanje v primeru izpada njegovih sistemov trgovanja ter zagotavlja, da so sistemi temeljito preizkušeni in se njihovo delovanje ustrezno spremlja, tako da izpolnjujejo zahteve iz tega odstavka.

2. Udeleženec na trgu, ki se ukvarja z algoritemskim trgovanjem v državi članici, o tej dejavnosti uradno obvesti nacionalne regulativne organe države članice pri katerih je na podlagi člena 9(1) registriran, in agencijo.

Nacionalni regulativni organ države članice, pri katerem je na podlagi člena 9(1) udeleženec na trgu registriran, lahko od udeleženca na trgu zahteva, da redno ali občasno predloži opis narave strategij algoritemskega trgovanja, ki jih uporablja, podrobnosti glede parametrov trgovanja ali omejitev, ki veljajo za sistem trgovanja, glavnih načinov nadzora skladnosti s predpisi in tveganj, ki jih uporablja za zagotavljanje, da so izpolnjene zahteve iz odstavka 1 tega člena, ter podrobnosti glede preizkušanja njegovih sistemov trgovanja.

Udeleženec na trgu poskrbi, da se evidence v zvezi z zadevami iz tega odstavka hranijo pet let, in zagotovi, da so te evidence zadostne, da lahko nacionalni regulativni organ države članice, pri katerem je udeleženec na trgu registriran na podlagi člena 9(1), spremlja skladnost s to uredbo.

3. Udeleženec na trgu, ki zagotavlja neposredni elektronski dostop do organiziranega mesta trgovanja, o tem ustrezno uradno obvesti nacionalni regulativni organ države članice, pri katerem je na podlagi člena 9(1) registriran, in agencijo.

Nacionalni regulativni organ države članice, pri katerem je udeleženec na trgu na podlagi člena 9(1) registriran, lahko od udeleženca na trgu zahteva, da redno ali priložnostno predloži opis sistemov in nadzora tveganj iz odstavka 1 tega člena ter dokazila o njihovi uporabi.

Udeleženec na trgu poskrbi, da se evidence v zvezi z zadevami iz tega odstavka hranijo pet let, in zagotovi, da te evidence zadoščajo, da lahko nacionalni regulativni organ države članice, pri katerem je udeleženec na trgu registriran na podlagi člena 9(1), spremlja skladnost s to uredbo.

4. Ta člen ne posega v obveznosti iz Direktive 2014/65/EU.“;

(8) v členu 6 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 20 za:

(a) spremembo te uredbe z:

(i) uskladitvijo opredelitve iz člena 2, točke 1, 2, 3 in 5, da bi se zagotovila skladnost z drugo ustrezno zakonodajo Unije na področju finančnih storitev in energetike;

(ii) posodobitvijo opredelitev iz točke (i) z izključnim namenom, da bi upoštevala prihodnji razvoj na veleprodajnih energetskih trgih;

(b) dopolnitev te uredbe z določitvijo najnižjih pragov za prepoznavanje dogodkov, ki bi v primeru objave verjetno bistveno vplivali na cene veleprodajnih energetskih proizvodov, ob upoštevanju nacionalnih posebnosti.“;

(9) člen 7 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Agencija spremlja trgovanje z veleprodajnimi energetskimi proizvodi, da bi odkrila in preprečila trgovanje na podlagi notranjih informacij in tržno manipulacijo ali njun poskus. Podatke za ocenjevanje in spremljanje veleprodajnih energetskih trgov zbira, kot je navedeno v členu 8.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Agencija vsaj enkrat na leto Komisiji predloži poročilo o svojih dejavnostih na podlagi te uredbe in o svoji uporabi te uredbe ter to poročilo objavi. Agencija v teh poročilih med drugim oceni delovanje in preglednost različnih kategorij mest trgovanja in načinov trgovanja ter posreduje Komisiji priporočila v zvezi s tržnimi pravili, standardi in postopki, ki bi lahko izboljšali celovitost trga ter delovanje notranjega trga. Poleg tega lahko oceni, ali bi lahko morebitne minimalne zahteve za organizirane trge prispevale k okrepljeni preglednosti trga. To poročilo je lahko združeno s poročilom iz člena 15(2) Uredbe (EU) 2019/942.“;

(10) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 7a

Naloge in pooblastila agencije v zvezi z ocenami cene UZP in določanje referenčnih vrednosti UZP

1. Agencija pripravi in objavi dnevno oceno cene UZP in dnevno referenčno vrednost UZP. Za namene ocene cene UZP in referenčne vrednosti UZP agencija sistematično zbira in obdeluje podatke o transakcijah na trgu UZP. Ocena cene, kadar je to ustrezno, upošteva regionalne razlike in tržne razmere.

2. Z odstopanjem od člena 3(4), točka (b), te uredbe se za udeležence na trgu UZP uporabljajo obveznosti in prepovedi za udeležence na trgu iz te uredbe. Za udeležence na trgu UZP se uporabljajo tudi pooblastila, podeljena agenciji na podlagi te uredbe in Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, vključno z določbami o zaupnosti.

Člen 7b

Objava ocene cene UZP in referenčne vrednosti UZP

1. Ocena cene UZP se objavlja dnevno, in sicer najpozneje do 18.00 po srednjeevropskem času za oceno cene dokončne transakcije. Agencija poleg objave ocene cene UZP dnevno objavi tudi referenčno vrednost UZP najpozneje do 19.00 po srednjeevropskem času ali takoj, ko je to tehnično izvedljivo.

2. Za namene tega člena lahko agencija uporabi storitve tretje osebe.

Člen 7c

Posredovanje podatkov o trgu UZP agenciji

1. Udeleženci na trgu UZP agenciji prek kanalov za poročanje, ki jih ta določi, dnevno brezplačno predložijo podatke o trgu UZP v standardizirani obliki prek visokokakovostnega protokola za prenos in čim bližje realnemu času, kolikor je to tehnološko izvedljivo, pred objavo dnevne ocene cene UZP (18.00 po srednjeevropskem času).

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za določitev časa, do katerega je treba predložiti podatke o trgu UZP pred dnevno objavo ocene cene UZP iz odstavka 1. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2).

3. Agencija po potrebi po posvetovanju s Komisijo izda smernice o:

(a) podrobnih informacijah, ki jih je treba sporočiti, poleg trenutnih podrobnosti o transakcijah, o katerih se poroča, in temeljnih podatkov na podlagi Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, vključno z nakupnimi in prodajnimi ponudbami, ter

(b) postopku, standardni in elektronski obliki ter tehničnih in organizacijskih zahtevah za posredovanje podatkov, ki se uporabljajo za zagotavljanje potrebnih podatkov o trgu UZP.

*Člen 7d***Kakovost podatkov o trgu UZP**

1. Podatki o trgu UZP vključujejo:

- (a) pogodbene stranke, vključno s kazalnikom nakupa ali prodaje;
- (b) stranko, ki poroča;
- (c) transakcijsko ceno;
- (d) pogodbene količine;
- (e) vrednost pogodbe;
- (f) časovni okvir prispetja tovara UZP;
- (g) pogoje dobave;
- (h) prevzemna mesta;
- (i) informacije s časovnega žiga v zvezi z vsem naslednjim:
 - (i) datum in čas oddaje nakupne ali prodajne ponudbe;
 - (ii) datum in čas transakcije;
 - (iii) datum in čas poročanja o nakupni ali prodajni ponudbi ali transakciji;
 - (iv) prejetje podatkov o trgu UZP s strani agencije.

2. Udeleženci na trgu UZP agenciji predložijo podatke o trgu UZP v naslednjih enotah in valutah:

- (a) cene na enoto za transakcijo, nakupno in prodajno ponudbo se sporočajo v valuti, določeni v pogodbi, in v EUR/MWh ter vključujejo morebitna uporabljena menjalna razmerja in devizne tečaje;
- (b) pogodbene količine se sporočajo v enotah, določenih v pogodbah, in v MWh;
- (c) časovni okviri prispetja se sporočijo v smislu datumov dobave, izraženih v obliki UTC;
- (d) prevzemno mesto je navedeno z veljavnim identifikatorjem s seznama agencije, kot je navedeno na seznamu objektov za UZP, od katerih se zahteva poročanje na podlagi te uredbe ter Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014; informacije o časovnem žigu se sporočijo v obliki UTC;
- (e) če je to ustrezno, se formula za izračun cene v dolgoročni pogodbi, iz katere izhaja cena, sporoči v celoti.

3. Agencija izda smernice o merilih, v skladu s katerimi en sam predlagatelj prispeva znaten delež podatkov o trgu UZP, posredovanih v določenem referenčnem obdobju, in o tem, kako se to stanje rešuje v njegovi dnevni oceni cen UZP in referenčne vrednosti UZP.

*Člen 7e***Neprekinjeno poslovanje**

Agencija redno pregleduje, posodablja in objavlja svojo metodologijo za oceno referenčnih cen UZP in referenčne vrednosti UZP ter metodologijo, ki se uporablja za sporočanje podatkov o trgu UZP in objavo njegovih ocen cene UZP in referenčnih vrednosti UZP, pri čemer upošteva stališča tistih, ki prispevajo podatke o trgu UZP.“;

(11) člen 8 se spremeni:

- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Udeleženci na trgu ali oseba ali subjekt iz odstavka 4, točke (b) do (f), ki deluje v njihovem imenu, agenciji predložijo evidenco o transakcijah, povezanih z veleprodajnim energetske trgom, vključno z nalogi za trgovanje. Sporočene informacije vključujejo natančno identifikacijo kupljenih in prodanih veleprodajnih energetskih proizvodov, dogovorjeno ceno in količino, datume in čas izvedbe, strani v transakciji in vmesne ali končne upravičence transakcije ter vse druge pomembne informacije. Udeleženci na trgu vključijo informacije o svojih izpostavljenostih, ki so podrobno opisane po produktih, vključno s transakcijami, ki se izvajajo na prostem trgu. Medtem ko splošno odgovornost nosijo udeleženci na trgu, se po prejemu zahtevanih informacij od osebe ali subjekta iz odstavka 4, točke (b) do (f), šteje, da je obveznost poročanja zadevnega udeleženca na trgu izpolnjena. Informacije iz tega odstavka se zagotovijo prek registriranih mehanizmov poročanja.“;

(b) vstavita se naslednja odstavka:

„1a. Za namene sporočanja evidenc o transakcijah na veleprodajnem energetske trgu, ki so sklenjene, zaključene ali izvedene na organiziranih mestih trgovanja, vključno z naročili za trgovanje, ta organizirana mesta trgovanja ali tretje osebe v njihovem imenu:

(a) dajo agenciji na voljo podatke v zvezi s knjigo naročil v skladu s specifikacijami iz Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014, s čimer v imenu udeležencev na trgu izpolnjujejo svoje obveznosti na podlagi odstavka 1 tega člena, ali

(b) agenciji na njeno zahtevo brez odlašanja omogočijo dostop do knjige naročil, tako da lahko agencija spremlja trgovanje na veleprodajnem energetske trgu.

Komisija do 8. maja 2025 sprejme izvedbene akte, v katerih natančneje določi nadaljnje podrobnosti v zvezi z izvajanjem tega odstavka, vključno s posebnimi ureditvami za zagotavljanje učinkovitega sporočanja podatkov. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2).

1b. Udeleženci na trgu UZP in katera koli druga oseba ali subjekt iz odstavka 4, točke (b) do (f), tega člena, ki deluje v njihovem imenu, agenciji sistematično zagotavljajo evidenco podatkov o trgu UZP v skladu s specifikacijami iz Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014.“;

(c) v odstavku 2 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 21(2). Upoštevajo obstoječe sisteme poročanja o transakcijah za spremljanje dejavnosti trgovanja z namenom odkrivanja zlorabe trga.“;

(d) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Za osebe in subjekte iz odstavka 4, točke (a) do (d), tega člena, ki so poročale o transakcijah v skladu z Uredbo (EU) št. 600/2014 ali Uredbo (EU) št. 648/2012, ne veljajo obveznosti dvojnega poročanja v zvezi s temi transakcijami.

Brez poseganja v prvi pododstavek tega odstavka lahko izvedbeni akti iz odstavkov 1a in 2 omogočijo organiziranim trgov in sistemom trgovanja ali poročanja, da agenciji zagotovijo evidence veleprodajnih energetskih transakcij.“;

(e) odstavek 4 se spremeni:

(i) uvodni del se nadomesti z naslednjim:

„Za namene odstavkov 1, 1a in 1b informacije predloži.“;

(ii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) organizirano mesto trgovanja, sistem povezovanja ponudbe ali druga oseba, ki se poklicno dogovarja o transakcijah ali jih izvaja“;

(f) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Udeleženci na trgu agenciji in nacionalnim regulativnim organom posredujejo informacije, povezane z zmogljivostjo in uporabo proizvodnih objektov, skladiščenje, porabo ali prenos električne energije ali zemeljskega plina ali z zmogljivostjo in uporabo obratov za UZP, vključno z načrtovano ali nepredvideno nerazpoložljivostjo teh obratov, ter notranje informacije, ki so razkrite javnosti na podlagi člena 4, za namen spremljanja trgovanja na veleprodajnih energetskih trgih. Obveznosti poročanja o udeležencih na trgu se čim bolj zmanjšajo, tako da se zahtevane informacije ali njihovi deli po možnosti zbirajo iz obstoječih virov.“;

(12) člen 9 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„1. Udeleženci na trgu, ki sklepajo transakcije, o katerih je treba poročati agenciji na podlagi člena 8(1), se registrirajo pri nacionalnem regulativnem organu v državi članici, v kateri imajo sedež ali prebivališče.

Udeleženci na trgu, ki imajo sedež ali prebivališče v tretji državi in sklepajo transakcije, o katerih je treba poročati agenciji na podlagi člena 8(1), do 8. novembra 2024:

- (a) imenujejo zastopnika v državi članici, v kateri so udeleženci na trgu dejavni na veleprodajnih energetskih trgih, ter se registrirajo pri nacionalnem regulativnem organu te države članice. Predstavniki mora biti določen s pisnim pooblastilom in pooblaščen, da deluje v imenu udeležencev na trgu;
- (b) pooblastijo svojega določenega zastopnika, da lahko nacionalni regulativni organi ali agencija stopijo v stik z njimi poleg ali namesto s takimi udeleženci na trgu v zvezi z vsemi vprašanji, potrebnimi za prejem odločitev ali zahtev po informacijah, izdanih v zvezi s to uredbo, skladnost z njimi in njihovo izvrševanje;
- (c) svojemu imenovanemu zastopniku zagotovijo potrebna pooblastila in sredstva za zagotovitev učinkovitega in pravočasnega sodelovanja z nacionalnimi regulativnimi organi ali agencijo ter za skladnost z odločitvami in zahtevami nacionalnih regulativnih organov ali agencije po informacijah, izdanih v zvezi s to uredbo, vključno z zagotavljanjem dostopa do zahtevanih informacij, ter
- (d) agenciji in nacionalnemu regulativnemu organu države članice, v kateri ta določeni zastopnik prebiva ali ima sedež, uradno sporočijo ime, elektronski naslov, poštni naslov in telefonsko številko svojega določenega zastopnika.

Imenovanje zastopnika ne vpliva na pravne ukrepe, ki bi lahko bili uvedeni zoper samega udeleženca na trgu.“;

- (b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Nacionalni regulativni organi predložijo agenciji informacije iz svojih nacionalnih registrov v obliki, ki jo določi agencija. To obliko agencija določi v sodelovanju z navedenimi organi ter to objavi. Na podlagi informacij, ki jih zagotovijo nacionalni regulativni organi, agencija vzpostavi Evropski register udeležencev na trgu. Nacionalni regulativni organi in drugi zadevni organi imajo dostop do tega registra. Ob upoštevanju člena 17 agencija Evropski register udeležencev na trgu ali izvlečke iz njega da na vpogled javnosti pod pogojem, da se ne razkrijejo poslovno občutljive informacije o posameznih udeležencih na trgu.“;

- (13) vstavi se naslednji člen:

„Člen 9a

Dovoljenje za registrirane mehanizme poročanja in nadzor nad njimi

1. Za delovanje RRM je potrebno predhodno dovoljenje agencije v skladu s tem členom.

Agencija pooblasti strani kot RRM, kadar:

- (a) ima RRM sedež v Uniji ter
- (b) RRM izpolnjuje zahteve iz odstavka 3.

Agencija subjektu dovoli, da deluje kot RRM, v razumnem roku in, če je mogoče, v manj kot treh mesecih od prejema popolne vloge. Dovoljenje ima učinek in velja na vsem ozemlju Unije ter RRM omogoča, da storitve, za katere ima dovoljenje, izvaja po vsej Uniji.

RRM, ki jih je agencija registrirala na podlagi Izvedbene uredbe (EU) št. 1348/2014 in so vključene na njen seznam RRM, se dovoli, da še naprej delujejo, dokler agencija ne sprejme odločitve o izdaji dovoljenja na podlagi tega člena.

RRM z dovoljenjem mora izpolnjevati pogoje za dovoljenje iz tega odstavka in odstavka 3. Agenciji brez odlašanja uradno sporoči vse pomembne spremembe pogojev za dovoljenje.

Agencija vzpostavi register RRM, ki jim je izdala dovoljenje na podlagi tega odstavka. Ta register je javno dostopen in vsebuje informacije o storitvah, za katere imajo RRM dovoljenje. Register se redno dopolnjuje z zadnjimi podatki.

2. Agencija redno pregleduje skladnost RRM z odstavkoma 1 in 3. V ta namen RRM agenciji letno poročajo o svojih dejavnostih.

3. RRM imajo vzpostavljene ustrezne politike in ureditve, da se zagotovi takojšnje poročanje informacij, zahtevanih v členu 8.

RRM vodijo in vzdržujejo učinkovite upravne ureditve, namenjene preprečevanju nasprotij interesov z njihovimi strankami. Zlasti RRM, ki je tudi organizirano mesto trgovanja ali udeleženec na trgu, vse zbrane informacije obravnava na nediskriminatoren način ter vodi in vzdržuje ustrezne ureditve za ločevanje različnih poslovnih funkcij.

RRM imajo dobre varnostne mehanizme, oblikovane za zagotavljanje varnosti in preverjanje pristnosti sredstev za prenos informacij, zmanjšanje tveganja okvare podatkov in nepooblaščenega dostopa ter preprečevanje uhajanja informacij, tako da je vedno ohranjena zaupnost podatkov. RRM ohranjajo ustrezne vire in imajo varnostne zmogljivosti, da lahko ponujajo in vzdržujejo svoje storitve.

RRM imajo vzpostavljene mehanizme, s katerimi lahko učinkovito preverjajo popolnost poročil o transakcijah ter odkrijejo izpuste in očitne napake, ki jih je povzročil udeleženec na trgu, da lahko v primeru take napake ali izpusta udeležencu na trgu sporočijo podrobnosti o tej napaki ali izpustu ter zahtevajo predložitev popravljene različice takih poročil.

RRM imajo vzpostavljene sisteme, ki jim omogočajo, da odkrijejo napake ali izpuste, ki so jih povzročili, in popravijo poročila o transakcijah ter pravilna in popolna poročila predložijo oziroma ponovno predložijo agenciji.

4. Kadar agencija ugotovi, da je RRM kršil odstavek 1, 2 ali 3 tega člena, pred odvzemom dovoljenja na podlagi odstavka 5 tega člena RRM zagotovi ustrezna postopkovna jamstva, vključno s tistimi iz člena 14(6), (7) in (8) Uredbe (EU) 2019/942.

5. Agencija lahko z odločitvijo odvzame dovoljenje RRM in ga odstrani iz registra, če RRM:

- (a) dovoljenja ne uporabi v 18 mesecih od datuma izdaje dovoljenja, se izrecno odpove dovoljenju ali v zadnjih 18 mesecih ni opravil nobene storitve;
- (b) pridobi dovoljenje z navajanjem neresničnih podatkov ali na kakršen koli drug nedovoljen način;
- (c) ne izpolnjuje več zahtev za dovoljenje iz odstavkov 1 in 3 ali
- (d) IPP resno in sistematično krši to uredbo.

Agencija v primeru odločitve iz prvega pododstavka tega odstavka navede pravna sredstva, ki so na voljo na podlagi členov 28 in 29 Uredbe (EU) 2019/942.

RRM, ki jim je agencija odvzela dovoljenje, obvesti vse ustrezne udeležence na trgu in zagotovi urejeno zamenjavo, vključno s prenosom podatkov drugim RRM, ki jih izberejo udeleženci na trgu, in preusmeritvijo tokov poročanja na druge RRM. Agencija določi razumno obdobje najmanj šestih mesecev, da se zagotovi taka urejena zamenjava, v tem obdobju pa RRM zagotavlja neprekinjenost svojih storitev. Lahko pa določi tudi krajše obdobje, če bi nadaljnje delovanje RRM ob upoštevanju resnosti dejstev, ki so privedla do odvzema dovoljenja, lahko ogrozilo pravilno delovanje sistema.

Agencija o vsakršni odločitvi o odvzemu dovoljenja RRM brez nepotrebnega odlašanja uradno obvesti nacionalni regulativni organ v državi članici, v kateri ima RRM sedež, na podlagi prvega pododstavka in o tem obvesti udeležence na trgu.

6. Komisija do 8. maja 2025 za dopolnitev te uredbe sprejme delegirani akt v skladu s členom 20, v katerem določi:

- (a) načine, na katere naj RRM izpolnjuje obveznost iz odstavka 1 tega člena;
- (b) posebne organizacijske zahteve za izvajanje odstavkov 2 in 3 tega člena;
- (c) podrobnosti v zvezi s postopkom odvzema dovoljenja RRM iz odstavka 5 tega člena;
- (d) postopkovna jamstva iz odstavka 4 tega člena;

- (e) podrobnosti v zvezi s postopkom urejene zamenjave iz odstavka 5 tega člena;
- (f) podrobne ureditve za obveščanje udeležencev na trgu o odločitvi o odvzemu dovoljenja RRM.“;

(14) v členu 10 se odstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„1. Agencija vzpostavi mehanizme za izmenjavo informacij, ki jih prejme v skladu s členom 7(1) in členom 8, s Komisijo, nacionalnimi regulativnimi organi, organi, finančnimi organi držav članic, nacionalnimi organi za konkurenco, ESMA, Eurofisc in drugimi ustreznimi organi na ravni Unije. Pred vzpostavitvijo teh mehanizmov se agencija posvetuje z navedenimi organi.

Agencija omogoči dostop do mehanizmov iz odstavka 1 samo organom, ki imajo vzpostavljene sisteme, ki agenciji omogočajo izpolnjevanje zahtev iz člena 12(1).

2. Nacionalni regulativni organi vzpostavijo mehanizme za izmenjavo informacij, ki jih prejmejo v skladu s členom 7(2) in členom 8, s pristojnimi finančnimi organi držav članic, nacionalnimi organi za konkurenco, nacionalnimi davčnimi organi in drugimi ustreznimi organi na nacionalni ravni. Nacionalni regulativni organ se pred vzpostavitvijo teh mehanizmov posvetuje z agencijo in navedenimi organi o takih mehanizmih, razen če so bili ti vzpostavljeni pred 7. majem 2024. Agencija po potrebi izda nezavezujoče smernice za lažjo vzpostavitev takih mehanizmov s strani nacionalnih regulativnih organov.

Nacionalni regulativni organi omogočijo dostop do mehanizmov iz prvega pododstavka tega odstavka le organom, ki imajo vzpostavljene sisteme, ki nacionalnemu regulativnemu organu omogočajo izpolnjevanje zahtev iz člena 12(1).“;

(15) člen 12 se spremeni:

(a) odstavek 1, drugi pododstavek, se nadomesti z naslednjim:

„Komisija, nacionalni regulativni organi, pristojni finančni organi držav članic, nacionalni davčni organi, Eurofisc, nacionalni organi za konkurenco, ESMA in drugi zadevni organi zagotovijo zaupnost, celovitost in varstvo informacij, ki jih prejmejo na podlagi člena 4(2), člena 7(2), člena 8(5) ali člena 10, sprejmejo ukrepe, s katerimi preprečijo vsakršno zlorabo teh informacij, in zagotovijo skladnost z veljavnim pravom o varstvu podatkov.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Agencija do 8. maja 2025 razvije referenčni center, ki vsebuje informacije o podatkih o veleprodajnem energetskem trgu Unije (v nadaljnjem besedilu: referenčni center). Ob upoštevanju člena 17 agencija prek referenčnega centra javnosti da delni dostop do nekaterih svojih informacij pod pogojem, da se poslovno občutljive informacije o posameznih udeležencih na trgu, posameznih transakcijah ali posameznih mestih trgovanja niti ne razkrijejo niti se o njih ne da sklepati. Agencija lahko prek referenčnega centra javno objavi tudi zbirne informacije o organiziranih mestih trgovanja, IIP in RRM v skladu z veljavnim pravom o varstvu podatkov razen poslovno občutljivih informacij.

Agencija, ob upoštevanju zahtev glede zaupnosti, da svojo podatkovno zbirko poslovno neobčutljivih informacij na razpolago za znanstvene namene.

Informacije se objavijo ali dajo na razpolago z namenom izboljšanja preglednosti veleprodajnih energetskih trgov in pod pogojem, da ni verjetnosti povzročitve kakršnega koli izkrivljanja konkurence na teh energetskih trgih.

Agencija razširja informacije pravično v skladu s preglednimi pravili, ki jih sestavi in objavi.“;

(16) člen 13 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Nacionalni regulativni organi zagotavljajo, spoštovanje in izvajanje prepovedi iz členov 3 in 5 ter obveznosti iz členov 4, 7c, 8, 9 in 15.

Nacionalni regulativni organi so pristojni za preiskovanje vseh dejanj, izvedenih na njihovih nacionalnih veleprodajnih energetskih trgih, in izvrševanje te uredbe, ne glede na to, kje je udeleženec na trgu, ki izvaja navedena dejanja, registriran ali se je dolžan registrirati na podlagi člena 9(1).

Vsaka država članica zagotovi, da ima njen nacionalni regulativni organ preiskovalna in izvršilna pooblastila, potrebna za izvajanje dejavnosti iz prvega in drugega pododstavka. Ta pooblastila se izvajajo sorazmerno.

Izvajajo se lahko:

- (a) neposredno,
- (b) v sodelovanju z drugimi organi,
- (c) z vložitvijo zahtevka pri pristojnih nacionalnih pravosodnih organih ali
- (d) na podlagi priporočila agencije.

Kadar je to ustrezno, lahko nacionalni regulativni organi svoja preiskovalna pooblastila izvajajo v sodelovanju z organiziranimi trgi, sistemi povezovanja ponudbe ali drugimi osebami, ki se poklicno dogovarjajo o transakcijah ali jih izvajajo, iz člena 8(4), točka (d).“;

(b) dodajo se naslednji odstavki:

„3. Za boj proti kršitvam te uredbe, podporo in dopolnitev izvršilnih dejavnosti nacionalnih regulativnih organov ter prispevanje k enotni uporabi te uredbe po vsej Uniji lahko agencija v tesnem in dejavnem sodelovanju z ustreznimi nacionalnimi regulativnimi organi izvaja preiskave z izvajanjem pooblastil, ki so ji podeljena s členi 13a, 13b in 13c, ter v skladu z njimi.

4. Agencija dovolj zgodaj pred izvajanjem pooblastil iz odstavka 3 v jurisdikciji države članice, v kateri se izvajajo dejanja, za katera agencija utemeljeno sumi, da kršijo to uredbo, obvesti nacionalni regulativni organ in druge zadevne organe navedene države članice. Svoja pooblastila lahko izvaja v navedeni jurisdikciji, razen če nacionalni regulativni organ temu nasprotuje z utemeljitvijo, da:

- (a) je uradno začel preiskavo ali izvaja preiskavo v zvezi z istimi dejstvi ali
- (b) je že sam izvedel preiskavo v zvezi z istimi dejstvi in ugotovil obstoj ali neobstoj kršitve.

Agencija lahko še naprej izvaja svoja pooblastila v preostalih jurisdikcijah tistih nacionalnih regulativnih organov, ki niso nasprotovali na podlagi prvega pododstavka, točka (a). Agencija ne izvaja svojih pooblastil, če je bila na podlagi istih dejstev že izvedena preiskava, s katero je bil ugotovljen obstoj ali neobstoj kršitve.

Nacionalni regulativni organ obvesti agencijo o svojem nasprotovanju v treh mesecih po tem, ko je bil obveščen na podlagi prvega pododstavka. V takih primerih nacionalni regulativni organ sodeluje z agencijo, vključno z:

- (a) izmenjavo informacij in ugotovitev, ki so pomembne za izvajanje pooblastil agencije iz odstavka 3 v drugih ustreznih zadevnih jurisdikcijah, ter
- (b) sodelovanjem na zahtevo agencije v preiskovalni skupini, ustanovljeni na podlagi člena 16(4), točka (c).

Agencija obvesti Komisijo o ustanovitvi preiskovalne skupine in lahko na zahtevo enega od zadevnih nacionalnih regulativnih organov povabi Komisijo, da kot opazovalka sodeluje v tej preiskovalni skupini.

5. Agencija lahko svoja pooblastila izvaja za izvrševanje prepovedi iz členov 3 in 5, kadar:

- (a) se izvajajo ali so se izvedla dejanja v zvezi z veleprodajnimi energetske proizvodi za dobavo v vsaj dveh državah članicah;
- (b) pristojni nacionalni regulativni organ brez poseganja v odstopanja iz člena 16(5) v primerih s čezmejnimi učinkom ne sprejme čim prej potrebnih ukrepov za izpolnitev zahteve agencije na podlagi člena 16(4), točka (b);

- (c) pristojni nacionalni regulativni organ brez poseganja v odstavek 4 od agencije zahteva, naj izvaja svoja pooblastila v zvezi z dejanji s čezmejnimi učinki, četudi ta dejanja ne spadajo v področje uporabe točke (a) ali (b) tega odstavka.

6. Agencija lahko izvaja svoja pooblastila za zagotovitev, da so obveznosti iz člena 4 izpolnjene, kadar je verjetno, da bodo ustrezne notranje informacije bistveno vplivale na cene veleprodajnih energetskih proizvodov za dobavo v vsaj dveh državah članicah.

7. Agencija lahko svoja pooblastila izvaja za zagotovitev uporabe obveznosti iz člena 8, kadar:

- (a) domnevna kršitev vpliva na spremljanje iz člena 7, dejavnosti trgovanja z veleprodajnimi energetskimi proizvodi v vsaj dveh državah članicah s strani agencije ali

- (b) domnevna kršitev vpliva na kakovost izmenjave informacij iz člena 10 v vsaj dveh državah članicah.

8. Agencija lahko izvaja svoja pooblastila za zagotovitev, da so obveznosti iz člena 15 izpolnjene, kadar se osebe iz navedenega člena poklicno dogovarjajo o transakcijah z veleprodajnimi energetskimi proizvodi za dobavo v vsaj dveh državah članicah ali jih izvajajo.

9. Agencija lahko pri izvajanju svojih pooblastil na podlagi odstavkov 5 do 8 prednostno obravnava primere z največjim čezmejnimi učinki. V ta namen po posvetovanju in v sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi določi merila za opredelitev primerov z največjim čezmejnimi učinki.

10. Za namene ugotavljanja, ali so izpolnjeni pogoji za izvajanje pooblastil agencije iz odstavkov 5, točki (a) in (b), 6, 7 in 8, se dobava veleprodajnih energetskih proizvodov znotraj trgovalnega območja ali območja izravnave, ki zajema ozemlje vsaj dveh držav članic, šteje za dobavo v eni sami državi članici.

Ta odstavek ne posega v možnost zadevnega nacionalnega regulativnega organa, da vloži zahtevo na podlagi odstavka 5, točka (c), ali ugovarja na podlagi odstavka 4.

11. Agencija po zaključku ukrepov, ki jih sprejme za izvajanje pooblastil na podlagi odstavkov 5 do 8, pripravi poročilo o preiskavi, v katerem navede svoje ugotovitve. Poročilo o preiskavi vključuje tudi vse dokaze, na katerih temeljijo ugotovitve. Če agencija v poročilu o preiskavi meni, da je prišlo do kršitve te uredbe, o tem obvesti nacionalne regulativne organe zadevne države članice in zahteva, da sprejmejo ustrezne ukrepe, po potrebi tudi v skladu s členom 18. Agencija lahko v poročilu o preiskavi poleg tega ustreznim nacionalnim regulativnim organom priporoči določeno nadaljnje ukrepanje in po potrebi o tem obvesti Komisijo. Ustrezni nacionalni regulativni organi v treh mesecih od prejema poročila o preiskavi agenciji in po potrebi Komisiji sporočijo, katere ukrepe je treba po njihovem mnenju sprejeti.

12. Agencija redno, v vsakem primeru pa vsaj enkrat letno, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži povzetke poročil, ki jih je pripravila, v zbirni in anonimizirani obliki. Taki povzetki in njihova vsebina se obravnavajo kot zaupni.“;

(17) vstavijo se naslednji členi:

„Člen 13a

Inšpekcijski pregledi agencije na kraju samem

1. Agencija pripravi in izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem v tesnem sodelovanju in ob usklajevanju z ustreznimi organi zadevne države članice.

2. Agencija lahko za izpolnitev svojih obveznosti na podlagi člena 13(5) do (8) izvede vse potrebne inšpekcijske preglede na kraju samem v prostorih preiskovanih oseb, kjer se bi bila lahko hranjena poslovna dokumentacija. Kadar je to potrebno zaradi pravilne izvedbe in učinkovitosti inšpekcijskega pregleda na kraju samem, lahko ta inšpekcijski pregled izvede brez predhodne najave preiskovanim osebam.

3. Uradniki agencije in druge osebe, ki jih agencija pooblasti ali imenuje za izvajanje inšpekcijskega pregleda, so, kolikor je to potrebno za inšpekcijski pregled na kraju samem, pooblaščen, v zvezi z osebami, za katere velja odločitev, ki jo sprejme agencija na podlagi odstavka 6, da:

- (a) vstopijo v zadevne prostore teh oseb;
- (b) pregledajo poslovne knjige in drugo dokumentacijo, povezano s poslovanjem, ne glede na medij, na katerem je ta shranjena;
- (c) iz poslovnih knjig ali dokumentacije vzamejo ali pridobijo kopije ali izvlečke v kateri koli obliki;
- (d) za čas trajanja inšpekcijskega pregleda in v obsegu, potrebnem za njegovo izvedbo, zapečatijo vse poslovne prostore in poslovne knjige ali dokumentacijo;
- (e) zaprosijo katerega koli predstavnika ali člana osebja teh oseb za pojasnitev dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet in namen inšpekcijskega pregleda na kraju samem, in njegove odgovore zabeležijo.

Razen v ustrezno utemeljenih primerih se pečati iz prvega pododstavka, točka (d), ne namestijo za več kot 72 ur.

4. Agencija lahko, če obstaja utemeljen sum, da se poslovna dokumentacija, ki se nanaša na predmet inšpekcijskega pregleda na kraju samem in bi lahko bila pomembna za dokazovanje kršitve te uredbe, hrani v zasebnih prostorih direktorjev, vodstvenih delavcev ali drugih članov osebja podjetij, ki jih preiskava zadeva, v takih zasebnih prostorih z odločitvijo izvede inšpekcijski pregled na kraju samem. V takih primerih se v odločitvi iz odstavka 6 navedejo tudi razlogi, na podlagi katerih je agencija ugotovila, da obstaja utemeljen sum.

5. Uradniki agencije in osebe, ki jih agencija pooblasti ali imenuje za izvajanje inšpekcijskega pregleda na kraju samem, izvajajo pooblastila s predložitvijo pisnega pooblastila, v katerem sta določena predmet in namen inšpekcijskega pregleda na kraju samem.

6. Preiskovane osebe dovolijo inšpekcijske preglede na kraju samem, odrejene z odločitvijo, ki jo sprejme agencija. V odločitvi sta določena predmet in namen inšpekcijskega pregleda na kraju samem ter navedeni datum njegovega začetka, periodične denarne kazni iz člena 13g, kadar se zadevna oseba ne podvrže preiskavi na kraju samem v skladu z odstavkom 3 tega člena, ter pravica, da se odločitev predloži v presojo Sodišču Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče). Agencija se pred sprejetjem take odločitve posvetuje z nacionalnim regulativnim organom države članice, v kateri bo izveden inšpekcijski pregled na kraju samem.

7. Uradniki nacionalnega regulativnega organa države članice, v kateri se izvaja inšpekcijski pregled na kraju samem, in osebe, ki jih ta organ pooblasti ali imenuje, na zahtevo agencije dejavno pomagajo uradnikom agencije in drugim osebam, ki jih pooblasti ali imenuje agencija. V ta namen imajo pooblastila, določena v tem členu. Uradniki nacionalnega regulativnega organa se lahko na zahtevo tudi udeležijo inšpekcijskega pregleda na kraju samem.

8. Kadar uradniki agencije in osebe, ki jih agencija pooblasti ali imenuje, ugotovijo, da oseba nasprotuje inšpekcijskemu pregledu na kraju samem, ki je bil odrejen na podlagi tega člena, nacionalni regulativni organ zadevne države članice tem uradnikom in osebam ali drugim ustreznim nacionalnim regulativnim organom ponudi potrebno pomoč in po potrebi zaprosi tudi za pomoč policije ali enakovrednega izvršilnega organa, da jim omogoči izvedbo inšpekcijskega pregleda na kraju samem.

9. Če je za inšpekcijski pregled na kraju samem iz odstavka 1 ali za pomoč iz odstavkov 7 in 8 v skladu z veljavnim nacionalnim pravom potrebno dovoljenje nacionalnega pravosodnega organa, agencija zanj tudi zaprosi. Za to dovoljenje lahko zaprosi tudi iz previdnosti. V primerih iz odstavka 4 se inšpekcijski pregled na kraju samem ne sme izvesti brez predhodnega dovoljenja nacionalnega pravosodnega organa.

10. Kadar agencija zaprosi za dovoljenje iz odstavka 9, se nacionalni pravosodni organ prepriča, da:

- (a) je odločitev agencije verodostojna ter
- (b) so vsi ukrepi, ki jih je treba sprejeti, sorazmerni in ne samovoljni ali pretirani glede na predmet inšpekcijskega pregleda na kraju samem.

Za namene prvega pododstavka, točka (b), tega odstavka lahko nacionalni pravosodni organ zaprosi agencijo za podrobna pojasnila, zlasti glede razlogov, ki jih ima ta za sum o kršitvi iz člena 13(3), pa tudi glede resnosti domnevne kršitve in narave vpletenosti preiskovane osebe. Z odstopanjem od členov 28 in 29 Uredbe (EU) 2019/942 o odločitvi agencije presoja le Sodišče.

Člen 13b

Zahteva za informacije

1. Vse osebe agenciji na njeno zahtevo zagotovijo informacije, potrebne za izpolnjevanje njenih obveznosti iz člena 13(5) do (8). Agencija v svoji zahtevi:

- (a) navede ta člen kot pravno podlago za zahtevo;
- (b) navede namen zahteve;
- (c) navede, katere informacije se zahtevajo in v kakšni obliki naj bodo podatki;
- (d) določi rok, v katerem je treba informacije predložiti in ki je razumen glede na zahtevo;
- (e) osebo obvesti, da odgovor na zahtevo za informacije ne sme biti netočen ali zavajajoč.

2. Agencija je pooblaščenca tudi za sprejemanje odločitev za namen zahtev za informacije iz odstavka 1 tega člena. Agencija v taki odločitvi poleg elementov iz odstavka 1 tega člena navede tudi obveznost osebe, da odgovori na zahtevo, periodične denarne kazni iz člena 13g, kadar zadevna oseba ne izpolni zahteve, in pravico, da odločitev pregleda Sodišče.

Z odstopanjem od členov 28 in 29 Uredbe (EU) 2019/942 o odločitvi agencije presoja le Sodišče.

3. Osebe, ki prejmejo zahtevo za informacije na podlagi odstavka 1 ali 2 ali njihovi zastopniki predložijo zahtevane informacije. Osebe so v celoti odgovorne, da so predložene informacije popolne, pravilne in nezavajajoče.

4. Kadar uradniki agencije in osebe, ki jih agencija pooblasti ali imenuje, ugotovijo, da oseba ne izpolnjuje zahteve za informacije, nacionalni regulativni organ zadevne države članice agenciji na njeno zahtevo ponudi potrebno pomoč pri zagotavljanju izpolnjevanja obveznosti iz odstavka 3, tudi z naložitvijo glob v skladu z veljavnim nacionalnim pravom.

5. Kadar uradniki agencije in osebe, ki jih agencija pooblasti ali imenuje, ugotovijo, da oseba noče predložiti zahtevanih informacij, lahko agencija sprejme odločitev na podlagi razpoložljivih informacij.

6. Agencija brez odlašanja pošlje kopijo zahteve iz odstavka 1 ali odločitve iz odstavka 2 nacionalnim regulativnim organom zadevnih držav članic.

Člen 13c

Pooblastilo za razgovore

1. Agencija za izpolnitev svojih obveznosti na podlagi člena 13(5) do (8) lahko opravi razgovore s katero koli osebo, ki v razgovor privoli zaradi zbiranja informacij, povezanih z vsebino preiskave. Agencija lahko zabeleži odgovore.

2. Kadar se razgovor iz odstavka 1 opravlja v prostorih zadevne osebe, agencija o tem obvesti nacionalni regulativni organ države članice, na ozemlju katere razgovor poteka. Uradniki nacionalnega regulativnega organa zadevne države članice lahko pri razgovoru sodelujejo z uradniki in drugimi spremljevalnimi osebami, ki jih je za vodenje razgovora pooblastila agencija.

Člen 13d

Postopkovna jamstva

1. Agencija izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem, zahteva informacije in opravlja razgovore ob doslednem spoštovanju postopkovnih jamstev preiskovanih oseb, vključno s:

- (a) pravico osebe, da se ji ni treba izpovedati zoper sebe;
- (b) pravico do pomoči s strani izbrane osebe;
- (c) pravico do uporabe katerega koli uradnega jezika države članice, v kateri poteka inšpekcijski pregled na kraju samem;
- (d) pravico osebe do pripomb glede dejstev v zvezi z njo pred sprejetjem poročila o preiskavi na podlagi člena 13(11);
- (e) pravico do prejema kopije zapisa razgovora in do njegove odobritve ali pripomb nanj.

Poziv k predložitvi pripomb glede dejstev na podlagi pravice iz točke (d) vključuje povzetek dejstev v zvezi z zadevno osebo, v njem pa je naveden tudi ustrezen rok za predložitev pripomb. V ustrezno utemeljenih primerih, kadar je to potrebno za ohranitev zaupnosti inšpekcijskega pregleda na kraju samem ali tekoče ali prihodnje upravne ali kazenske preiskave s strani nacionalnega organa, se lahko agencija odloči za odlog poziva k predložitvi pripomb.

2. Agencija išče dokaze v prid preiskovanim osebam in v njihovo škodo ter izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem, zahteva informacije in opravlja razgovore objektivno in nepristransko ter v skladu z načelom domneve nedolžnosti.

3. Agencija izvaja inšpekcijske preglede na kraju samem, zahteva informacije in opravlja razgovore ob doslednem spoštovanju veljavnih pravil o zaupnosti in pravil Unije o varstvu podatkov.

4. Člen 14(6) Uredbe (EU) 2019/942 se ne uporablja za odločitve agencije, sprejete na podlagi člena 13a(6) ali člena 13b(2).

Člen 13e

Medsebojna pomoč

Za zagotovitev skladnosti z ustreznimi zahtevami iz členov 13 do 13c si pristojni nacionalni organi in agencija med preiskavo medsebojno pomagajo.

Člen 13f

Preiskovalni uradnik

1. Za izpolnitev svojih obveznosti iz člena 13(5) do (8) lahko agencija, kadar meni, da je to primerno za zagotovitev uspešnosti in učinkovitosti preiskave, in ob upoštevanju svojih razpoložljivih notranjih virov imenuje posebnega preiskovalnega uradnika znotraj agencije, ki vodi preiskavo.

2. Preiskovalni uradnik lahko za opravljanje svojih nalog izvaja pooblastila, ki so na voljo agenciji, vključno s pooblastili iz členov 13a, 13b in 13c, ob upoštevanju postopkovnih jamstev iz člena 13d. Preiskovalni uradnik ima pri opravljanju svojih nalog dostop do vseh dokumentov in informacij, ki jih je agencija zbrala pri nadzornih dejavnostih in so pomembni za izvedbo preiskave.

Člen 13g

Periodične denarne kazni

1. Agencija z odločitvijo naloži periodično denarno kazen za preiskovano osebo, da bi to osebo prisilila, da:

- (a) privoli v inšpekcijski pregled na kraju samem, odrejen z odločitvijo, sprejeto na podlagi člena 13a(6);
- (b) zagotovi informacije, zahtevane z odločitvijo, sprejeto na podlagi člena 13b(2).

2. Periodične denarne kazni se naložijo na dnevni osnovi, dokler zadevna oseba ne izpolni zahtev zadevnih odločitev iz člena 13a(6) ali člena 13b(2).

3. Periodične denarne kazni so učinkovite in sorazmerne. V ta namen znesek periodične denarne kazni, v primeru pravnih oseb, ustreza 3 % povprečnega dnevnega prometa v preteklem poslovnem letu ali, v primeru fizičnih oseb, 2 % povprečnega dnevnega dohodka v preteklem koledarskem letu. Periodična denarna kazen se izračuna od dneva, ki je določen v odločitvi o periodični denarni kazni.

4. Periodična denarna kazen se lahko naloži za obdobje največ šestih mesecev po uradnem obvestilu o odločitvi agencije.
5. Z odstopanjem od členov 28 in 29 Uredbe (EU) 2019/942 o odločitvi agencije presoja le Sodišče.

Člen 13h

Postopkovna jamstva naslovnikov odločitev o periodični denarni

1. Ne glede na člen 14(6) Uredbe (EU) 2019/942 agencija pred sprejetjem kakršne koli odločitve o naložitvi periodične denarne kazni v skladu s členom 13g te uredbe osebam, na katere namerava nasloviti tako odločitev, omogoči, da podajo izjavo o njenih ugotovitvah. Odločitve agencije temeljijo samo na ugotovitvah, v zvezi s katerimi so zadevne osebe, imele priložnost podati pripombe.
2. Med preiskavo se v celoti spoštuje pravica zadevnih oseb, do obrambe. Upravičene so do dostopa do dokumentov iz spisa agencije, ki so pomembni za odločitev agencije o naložitvi periodične denarne kazni, ob upoštevanju pravnega interesa drugih oseb za varovanje njihovih poslovnih skrivnosti. Pravica vpogleda v spis ne velja za zaupne informacije ali notranje pripravljane dokumente agencije.

Člen 13i

Narava, izvršitev ter dodelitev periodičnih denarnih kazni

1. Periodične denarne kazni, naložene na podlagi člena 13g, so upravne narave.
2. Periodične denarne kazni, naložene na podlagi člena 13g, so izvršljive.

Izvršbo urejajo veljavna nacionalna postopkovna pravila zadevnih držav članic.

Nacionalni organ, ki ga v ta namen določi vlada vsake države članice ter o tem obvesti agencijo in Sodišče, priloži odločitvi agencije potrdilo o njeni izvršljivosti, pri čemer ni potrebna nobena druga formalnost razen overovitve verodostojnosti odločitve.

Ko določeni nacionalni organ na zahtevo agencije opravi formalnosti iz tretjega pododstavka, lahko agencija začne postopek izvršbe v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, tako da zadevo predloži neposredno določenemu nacionalnemu organu.

Izvršitev se lahko odloži le z odločbo Sodišča. Vendar so za pritožbe glede nepravilnosti izvršitve pristojna sodišča zadevnih držav članic.

3. Zneski periodičnih denarnih kazni se dodelijo splošnemu proračunu Evropske unije.

Člen 13j

Pregled, ki ga opravi Sodišče

Sodišče ima neomejeno pristojnost za pregled odločitev, s katerimi je agencija naložila periodično denarno kazen. Naloženo periodično denarno kazen lahko razveljavi, zniža ali zviša.“;

(18) člen 15 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 15

Obveznosti oseb, ki se poklicno dogovarjajo o transakcijah ali jih izvajajo

1. Vsaka oseba, ki se poklicno dogovarja o transakcijah z veleprodajnimi energetskimi proizvodi in utemeljeno sumi, da bi lahko naročilo za trgovanje ali transakcija, vključno z njenim preklicem ali spremembo, ne glede na to, ali je bila izdana na organiziranem mestu trgovanja ali ne, pomenila kršitev člena 3, 4 ali 5, o tem brez dodatnega odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje štiri tedne po tem, ko ta oseba, odkrije sumljivi dogodek, uradno obvesti agencijo in ustrezni nacionalni regulativni organ.

2. Vsaka oseba, ki poklicno izvaja transakcije na podlagi člena 16 Uredbe (EU) št. 596/2014, hkrati izvaja transakcije z veleprodajnimi energetskimi proizvodi, ki niso finančni instrumenti, in utemeljeno sumi, da bi lahko naročilo za trgovanje ali transakcija, vključno z njenim preklicem ali spremembo, ne glede na to, ali je bila izdana na organiziranem mestu trgovanja ali ne, pomenila kršitev člena 3, 4 ali 5 te uredbe, o tem brez dodatnega odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje štiri tedne po tem, ko ta oseba odkrije sumljivi dogodek, obvesti agencijo in ustrezni nacionalni regulativni organ.

3. Osebe iz odstavkov 1 in 2 vzpostavijo in ohranjajo učinkovite ureditve, sisteme in postopke za:

- (a) ugotavljanje morebitnih kršitev člena 3, 4 ali 5;
- (b) zagotavljanje, da so njihovi zaposleni, ki izvajajo dejavnosti nadzora za namene tega člena, zaščiteni pred kakršnim koli nasprotjem interesov in delujejo neodvisno;
- (c) odkrivanje sumljivih naročil in transakcij ter poročanje o njih.

4. Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 596/2014 za osebe, ki se poklicno dogovarjajo o transakcijah ali jih izvajajo, veljajo pravila glede uradnega obveščanja držav članic, v katerih je registriran udeleženec na trgu, vpleten v morebitno kršitev, in v katerih se dobavlja veleprodajni energetski proizvod. Taka uradna obvestila se naslovijo na pristojne organe teh držav članic.

5. Agencija do 8. maja 2025 in nato vsako leto v sodelovanju z nacionalnimi regulativnimi organi izda in objavi poročilo z zbirnimi informacijami v skladu z veljavnim pravom o varstvu podatkov, razen poslovno občutljivih informacij, o izvajanju tega člena, zlasti v zvezi z:

- (a) ureditvami, sistemi in postopki iz odstavka 3 ter njihovo učinkovitostjo,
- (b) analizo sumljivih transakcij, ki jo opravijo nacionalni regulativni organi, odziv na poročanje slabe kakovosti in neporočanje o sumljivih transakcijah ter s tem povezanimi dejavnostmi na področju izvrševanja in kazni.“;

(19) člen 16 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) drugi pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Agencija po potrebi objavi nezavezujoče smernice:

- (a) o uporabi opredelitev iz člena 2, tudi v zvezi z oblikovanjem neizčrpnega seznama ustreznih vmesnih korakov v dolgotrajnem postopku v primerih, ko informacije same po sebi izpolnjujejo merila iz člena 2, točka 1, ter
- (b) o neizčrpnih kazalnikih in primerih tržnega ravnanja v zvezi s tržno manipulacijo ter trgovanjem z notranjimi informacijami iz člena 3.“;

(ii) četrti pododstavek se nadomesti z naslednjim:

„Nacionalni regulativni organi, pristojni finančni organi držav članic, nacionalni organi za konkurenco in nacionalni davčni organi vzpostavijo primerne oblike sodelovanja, da bi zagotovili pravočasno, dejansko in učinkovito preiskovanje in izvrševanje ter prispevali k usklajenemu in doslednemu pristopu k preiskavam, sodnim postopkom in izvrševanju te uredbe ter zadevnega finančnega prava in prava o konkurenci.“;

(b) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

„Nacionalni regulativni organ lahko pred sprejetjem odločitve o ugotovitvi kršitve te uredbe obvesti agencijo ter ji predloži povzetek primera in predvideno odločitev v uradnem jeziku zadevne države članice. Po sprejetju odločitve o kršitvi te uredbe nacionalni regulativni organ to odločitev predloži agenciji, vključno z informacijami o datumu odločitve, imenu sankcioniranih oseb, členu te uredbe, ki je bil kršen, in uporabljeni sankciji. Hkrati agenciji sporoči, katere informacije je razkril javnosti, kot je navedeno v členu 18(6), in agencijo nemudoma obvesti o vsakršni naknadni spremembi teh informacij. Agencija vodi javni seznam informacij, ki so jih nacionalni regulativni organi razkrili javnosti, kot je navedeno v členu 18(6).“;

(c) odstavek 3 se spremeni:

(i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) nacionalni regulativni organi preučijo poročila o morebitnih kršitvah te uredbe brez nepotrebnega odlašanja in po možnosti v enem letu od datuma prejema teh poročil ter obvestijo pristojni finančni organ svoje države članice in agencijo, če imajo utemeljene razloge za sum, da se na veleprodajnih energetskih trgih izvajajo ali so bila storjena dejanja, ki pomenijo zlorabo trga v smislu Uredbe (EU) št. 596/2014 in ki vplivajo na finančne instrumente, za katere velja člen 2 navedene uredbe; v ta namen lahko nacionalni regulativni organi vzpostavijo ustrezne oblike sodelovanja s pristojnimi finančnimi organi v svoji državi članici;“;

(ii) doda se naslednja točka:

„(e) agencija in nacionalni regulativni organi obvestijo pristojne nacionalne davčne organe in Eurofisc, kadar utemeljeno sumijo, da na veleprodajnem energetskem trgu prihaja ali je prihajalo do dejanj, ki verjetno pomenijo davčno goljufijo.“;

(20) vstavita se naslednja člena:

„Člen 16a

Prenos nalog in odgovornosti

1. Nacionalni regulativni organi lahko s soglasjem pooblaščenca naloge in odgovornosti prenesejo na agencijo ali drug nacionalni regulativni organ pod pogoji iz tega člena. Države članice lahko določijo posebne ureditve za prenos odgovornosti, ki jih je treba upoštevati, preden njihovi nacionalni regulativni organi sklenejo sporazume o prenosu, in lahko omejijo obseg prenosa na tisto, kar je potrebno za učinkovit nadzor udeležencev ali skupin na trgu.

Agencija lahko pomaga nacionalnim regulativnim organom z izdajo nezavezujočih smernic ali izmenjavo najboljših praks o prenosu nalog in odgovornosti med pristojnimi nacionalnimi regulativnimi organi.

2. Posledica prenosa nalog in odgovornosti je prerazporeditev pristojnosti, določenih v tej uredbi. Postopek, izvrševanje ter upravni in pravosodni pregled v zvezi s prenesenimi pristojnostmi ureja pravo držav članic, v katerih se pooblaščenec nahaja.

3. Nacionalni regulativni organi uradno obvestijo agencijo o vsakem sporazumu o prenosu, ki ga nameravajo skleniti. Te sporazume sklenejo najmanj en mesec po tem, ko obvestijo agencijo.

4. Agencija lahko izda mnenje o predvidenem sporazumu o prenosu, o katerem je bila uradno obveščena na podlagi odstavka 3, v enem mesecu od prejema uradnega obvestila.

5. Agencija v ustrezni obliki objavi vsak sporazum o prenosu, ki ga sklenejo nacionalni regulativni organi, in s tem zagotovi ustrezno obveščenost vseh zadevnih strani.

Člen 16b

Smernice in priporočila

1. Agencija za uveljavitev doslednih, učinkovitih in uspešnih nadzornih praks v Uniji ter za zagotovitev skupne, enotne in dosledne uporabe prava Unije izdaja smernice in priporočila, naslovljene na vse nacionalne regulativne organe ali vse udeležence na trgu, ter enemu ali več nacionalnim regulativnim organom ali enemu ali več udeležencem na trgu izdaja priporočila o uporabi členov 3 do 5a, 8, 9 in 9a ter člena 10(1).

2. Agencija v ustreznem in realnem časovnem okviru organizira ustrezna javna posvetovanja z ustreznimi udeleženci na trgu o smernicah in priporočilih, ki jih izda, ter analizira morebitne stroške in koristi, povezane z izdajo takšnih smernic in priporočil. Ta posvetovanja in analize so sorazmerni glede na obseg, naravo in učinek smernic ali priporočil.

3. Nacionalni regulativni organi in udeleženci na trgu te smernice in priporočila ustrezno upoštevajo.

4. Nacionalni regulativni organi lahko agencijo redno obveščajo o izvajanju smernic ali priporočil, ki so naslovljeni nanje.

5. Če smernica ali priporočilo to zahteva, udeleženci na trgu agencijo uradno obvestijo o tem, ali posamezno smernico ali priporočilo izpolnjujejo. Udeleženci na trgu na zahtevo agencije jasno in podrobno utemeljijo tako uradno obvestilo.

6. Agencija se lahko v 12 mesecih po izdaji smernic ali priporočil na podlagi odstavka 1 posvetuje, med drugim z nacionalnimi regulativnimi organi ali udeleženci na trgu, da bi ocenila ustreznost in učinkovitost teh smernic ali priporočil.

7. Agencija smernice in priporočila, ki jih je izdala, vključi v poročilo iz člena 19(1), točka (k), Uredbe (EU) 2019/942.“;

(21) v členu 17 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Zaupne informacije, ki jih osebe iz odstavka 2 prejmejo pri opravljanju svojih dolžnosti, se ne smejo razkriti nobeni drugi osebi ali organu, razen v obliki povzetka ali v agregatni obliki, tako da posameznih udeležencev na trgu ni mogoče prepoznati, brez poseganja v primere, za katere veljajo kazensko pravo, ostale določbe te uredbe ali drugo zadevno pravo Unije.“;

(22) člena 18 in 19 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 18

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotavljanje njihovega izvajanja. Predpisane kazni so učinkovite, odvračilne in sorazmerne ter odražati vrsto, trajanje in resnost kršitve, škodo, povzročeno potrošnikom, ter možne dobičke od trgovanja na podlagi notranjih informacij in tržne manipulacije.

Države članice brez poseganja v kakršne koli kazenske sankcije in v nadzorna pooblastila nacionalnih regulativnih organov iz člena 13 v skladu z nacionalnim pravom določijo, da so nacionalni regulativni organi pooblaščen za sprejemanje ustreznih upravnih glob in drugih upravnih ukrepov v zvezi s kršitvami te uredbe iz člena 13(1).

Države članice Komisijo in agencijo uradno obvestijo o podrobnostih navedenih predpisov in ju brez odlašanja uradno obvestijo o vsaki naknadni spremembi, ki vplivajo na navedene predpise.

2. Kadar pravni sistem države članice ne določa upravnih glob, se lahko ta člen uporablja tako, da pristojni organ sproži postopek za naložitev globe, pristojna nacionalna sodišča pa jo izrečejo, pri čemer mora biti zagotovljeno, da so ta pravna sredstva učinkovita in imajo enak učinek, kot ga imajo upravne globe, ki jih naložijo nadzorni organi. V vsakem primeru morajo biti naložene globe učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Te države članice Komisijo uradno obvestijo o določbah svojih zakonov, ki jih sprejmejo na podlagi tega odstavka do 8. maja 2026, brez odlašanja pa obvestijo Komisijo tudi o vseh nadaljnjih spremembah, ki vplivajo nanje.

3. Države članice v skladu z nacionalnim pravom in načelom ne bis in idem zagotovijo, da imajo nacionalni regulativni organi pooblastilo, da naložijo vsaj naslednje upravne globe in druge upravne ukrepe v zvezi s kršitvami te uredbe:

(a) zahteva, da se s kršitvijo preneha;

(b) odredba za povrnitev pridobljenega dobička ali preprečene izgube, kolikor ju je mogoče določiti;

(c) izdaja javnih opozoril ali obvestil;

(d) naložitev periodičnih denarnih kazni;

(e) naložitev upravnih glob.

4. Za fizične osebe so najvišje upravne globe iz odstavka 3, točka (e), naslednje:

(a) za kršitve členov 3 in 5 najmanj 5 000 000 EUR;

(b) za kršitve členov 4 in 15 najmanj 1 000 000 EUR;

(c) za kršitve členov 8 in 9 najmanj 500 000 EUR.

Znesek upravne globe ne glede na odstavek 3, točka (e), ne presega 20 % letnega prihodka zadevne fizične osebe v predhodnem koledarskem letu. Kadar je fizična oseba zaradi kršitve imela neposredno ali posredno finančno korist, je znesek upravne globe najmanj enak tej koristi.

5. Za pravne osebe so najvišje upravne globe iz odstavka 3, točka (e), naslednje:

(a) za kršitve členov 3 in 5 najmanj 15 % skupnega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu;

(b) za kršitve členov 4 in 15 najmanj 2 % skupnega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu;

(c) za kršitve členov 8 in 9 najmanj 1 % skupnega letnega prometa v predhodnem poslovnem letu;

Ne glede na odstavek 3, točka (e), znesek upravne globe ne presega 20 % letnega prometa zadevne pravne osebe v predhodnem poslovnem letu. Kadar je imela pravna oseba neposredne ali posredne finančne koristi od kršitve, je znesek upravne globe vsaj enak tej koristi.

6. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni regulativni organ javnosti razkrije ukrepe ali kazni, naložene za kršitev te uredbe, razen če bi razkritje udeleženi stranem povzročilo nesorazmerno škodo.

7. Države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni organi pri določanju vrste in ravni upravnih glob in drugih upravnih ukrepov upoštevajo vse pomembne okoliščine, po potrebi tudi:

(a) resnost in trajanje kršitve;

(b) stopnjo odgovornosti osebe, odgovorne za kršitev;

(c) finančno stanje osebe, odgovorne za kršitev, kot se ugotovi na primer na podlagi skupnega letnega prometa pravne osebe ali letnih prihodkov fizične osebe;

(d) velikost pridobljenega dobička ali preprečene izgube za osebo, odgovorno za kršitev, kolikor ju je mogoče določiti;

(e) raven sodelovanja osebe, odgovorne za kršitev, s pristojnim organom, brez poseganja v potrebo po zagotovitvi povrnitve pridobljenega dobička ali preprečene izgube te osebe;

(f) prejšnje kršitve osebe, odgovorne za kršitev;

(g) ukrepe, ki jih je oseba, odgovorna za kršitev, sprejela, da ne bi kršitve ponovila, ter

(h) podvajanje kazenskih in upravnih postopkov ter glob za isto kršitev zoper osebo odgovorno za kršitev.

8. Nacionalni regulativni organi pri izvajanju pooblastil za nalaganje upravnih glob in drugih upravnih ukrepov na podlagi odstavka 1, drugi pododstavek tesno sodelujejo, da bi zagotovili, da so izvrševanje njihovih nadzornih in preiskovalnih pooblastil ter upravne globe, ki jih naložijo, in drugi upravni ukrepi, ki jih sprejmejo, učinkoviti in ustrezni na podlagi te uredbe. Svoje delovanje usklajujejo v skladu s členom 16(2), da bi se preprečila podvajanje in prekrivanje pri izvajanju nadzornih in preiskovalnih pooblastil ter pri nalaganju upravnih glob v čezmejnih primerih.

9. Komisija do 8. maja 2027 in nato vsaka tri leta Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, ali so kazni za kršitve te uredbe določene in ali se dosledno uporabljajo v vseh državah članicah.

Člen 19

Mednarodni odnosi

Kolikor je to potrebno, da bi se dosegli cilji, določeni v tej uredbi, in brez vpliva na pristojnosti posameznih držav članic ter institucij in organov Unije, vključno z Evropsko službo za zunanje delovanje, lahko agencija vzpostavi stike in sklene upravne dogovore z nadzornimi organi, mednarodnimi organizacijami in upravami tretjih držav, zlasti s tistimi, ki vplivajo na veleprodajni energetski trg Unije, da bi spodbudile uskladitev regulativnega okvira. Ti dogovori za Unijo in njene države članice ne ustvarijo pravne obveznosti, niti državam članicam in njihovim pristojnim organom ne preprečujejo sklenitve dvostranskih ali večstranskih dogovorov s temi nadzornimi organi, mednarodnimi organizacijami in upravami tretjih držav. Ti dogovori se lahko nanašajo na vidike skupnega interesa, kot so metodologije za zbiranje, analizo in presojo podatkov ali drugih informacij ter druga strokovna področja.“;

(23) člen 20 se spremeni:

(a) odstavka 2 in 3 se nadomestita z naslednjim:

„2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 6(1), točki (a) in (b), se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 28. decembra 2011. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 4a(8), člena 6(1), točka (c), in člena 9a(6) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 7. maja 2024.

Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja.

Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Prenos pooblastila iz člena 4a(8), člena 6(1) in člena 9a(6) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 4a(8), člena 6(1) ali člena 9a(6) začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.“;

(24) vstavi se naslednji člen:

„Člen 21a

Poročilo in pregled

1. Komisija do 1. junija 2027 in nato vsakih pet let po posvetovanju z ustreznimi deležniki oceni uporabo te uredbe, zlasti njen vpliv na ravnanje na trgu, udeležence na trgu, likvidnost, zahteve glede poročanja, vključno s podatki o trgu UZP, in stopnjo upravnega bremena za udeležence na trgu, vključno z morebitnimi ovirami za vstop novih udeležencev na trg, ter uspešnost agencije v zvezi z njenimi cilji, mandatom in nalogami. Komisija na podlagi teh ocen pripravi poročilo in ga brez nepotrebnega odlašanja predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.

2. Komisija do 1. junija 2025 oceni učinkovitost kazenskih sankcij, ki so jih uvedle države članice za namerne in resne primere zlorabe trga na veleprodajnih energetskih trgih Unije, ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. V poročilu se lahko predlagajo ustrezni ukrepi, ki lahko vključujejo predložitev zakonodajnega predloga.“.

Člen 2

Spremembe Uredbe (EU) 2019/942

Uredba (EU) 2019/942 se spremeni:

(1) v členu 6 se črta odstavek 8;

(2) člen 12 se spremeni:

(a) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) izvaja in usklajuje preiskave na podlagi členov 13 do 13c in člena 16 Uredbe (EU) št. 1227/2011;“;

(b) dodata se naslednji točki:

„(d) odobri in nadzoruje platforme za notranje informacije in registrirane mehanizme poročanja na podlagi členov 4a in 9a Uredbe (EU) št. 1227/2011;

(e) ima pooblastilo za naložitev periodičnih denarnih kazni v primerih iz člena 13g Uredbe (EU) št. 1227/2011.“;

(3) v členu 32 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. ACER se plačajo pristojbine za zbiranje, obdelavo in analizo informacij, ki jih sporočijo udeleženci na trgu ali osebe ali subjekti, ki poročajo v njihovem imenu na podlagi člena 8 Uredbe (EU) št. 1227/2011, ter za razkritje notranjih informacij na podlagi členov 4 in 4a te uredbe. Pristojbine plačajo registrirani mehanizmi poročanja in platforme za notranje informacije. Prihodki od teh pristojbin lahko krijejo tudi stroške ACER za izvajanje nadzornih in preiskovalnih pooblastil na podlagi členov 13 do 13c in 16 Uredbe (EU) št. 1227/2011.“.

Člen 3

Začetek veljavnosti in uporaba

1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se uporabljajo naslednji datumi uporabe:

(a) člen 1, točki 6 in 13, v zvezi s členom 4a(1) do (7) in členom 9a(1) do (5) Uredbe (EU) št. 1227/2011 se uporablja od datuma začetka veljavnosti delegiranih aktov, sprejetih na podlagi navedenih točk;

(b) člen 1, točka 10, v zvezi s členi 7a do 7e Uredbe (EU) št. 1227/2011 se uporablja od 1. januarja 2025;

(c) člen 1, točka 18, v zvezi s členom 15(2) Uredbe (EU) št. 1227/2011 se uporablja od 8. novembra 2024.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. aprila 2024

Za Evropski parlament

predsednica

R. METSOLA

Za Svet

predsednica

H. LAHBIB